

1 četvrtak, 13.09.2007.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok ulazi u sudnicu]
5 ... Početak u 14.20h
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan. Molim tajnicu da najavi
7 predmet.
8 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Ovo je predmet
9 IT-05-88-T, *Tužitelj protiv Vujadina Popovića i drugih.*
10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospođo. Svi su optuženi
11 prisutni. Od timova Obrane, vidim da ovdje nije gospodin Ostojić i gospodin
12 Bourgon.
13 Tužiteljstvo zastupaju gospodin McCloskey, gospodin Nicholls i gospodin
14 Vanderpuye.
15 Svjedok je već u sudnici. Dakle, pretpostavljam da možemo započeti.
16 Dakle, gospodine generale, nastaviti ćemo s Vašim unakrsnim
17 ispitivanjem danas i siguran sam da ćemo danas i završiti s Vašim
18 iskazom vjerojatno vrlo brzo.
19 Molim Vas, imajte na pameti da još uvijek vrijedi svečana izjava koju
20 ste dali te Vas molim da isto tako imate na umu sve ono što sam Vam kazao na
21 početku davanja Vašeg iskaza, odnosno, da imate pravo zatražiti da Vas se
22 oslobodi obveze odgovaranja na neka pitanja koja Vam se postavljaju.
23 Dakle, gospodine Petrušić, dobar dan. Izvolite.
24 SVJEDOK: MILOMIR SAVČIĆ [nastavak]
25
26
27
28
29
30

1 G. PETRUŠIĆ: Dobar dan, gospodine predsjedavajući, časni Sude.

2 Unakrsno ispituje g. Petrušić [nastavak]

3 P: Dobar dan, gospodine generale. Nastaviti... Ja bih sad zamolio za
4 dokaz 192, P192.

5 A zadnji deo dokumenta malo da podignete, tačka 4. Hvala.

6 Dakle, gospodine generale, dosta smo pričali o ovom dokumentu, ali pod
7 pretpostavkom da ste ga Vi sastavili i poslali na ove adrese na koje su
8 naznačene, da li najviše što može da se zaključi u pogledu uloge generala
9 Miletića vezano za tačku 4 je da on prenese obaveštenje od strane pomoćnika
10 komandanta za obaveštajno-bezbednosne poslove? Pogledajte dokument i...

11 O: Upravo to. Znači, da upozna komandanta Glavnog štaba sa postojanjem
12 dokumenta, sadržajem dokumenta i da traži od komandanta da li prihvata te
13 predloge ili ne prihvata i da ih... da dâ povratnu informaciju.

14 P: Dakle, dakle samo da prenese informaciju?

15 O: Da.

16 G. PETRUŠIĆ: Ja bih zamolio sudskog poslužitelja, pre nego što počnem sa
17 postavljanjem ovih pitanja, da u *hard* kopiji dostavi svedoku tri dokumenta koji
18 će ići jedan za drugim i čini mi se da bi to bilo daleko

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 lakše nego da ih paralelno stavljamo na monitor.

2 P: Gospodine generale, Vama je poznato da su akti komandovanja, naredbe,
3 naređenja, zapovesti i direktive kao posebna vrsta naređenja.

4 O: Da.

5 P: Da li bi se iz Vašeg opšteg znanja koje imate o... o aktivnog
6 komandovanja moglo zaključiti da je zajednički imenitelj za sve ove akte da
7 potčinjeni starešina, komanda ili ustanova moraju u potpunosti i bez ikakvih
8 izmjena izvršavati dobijena naređenja, zapovesti ili direktive nadređene
9 komande?

10 O: Da.

11 G. PETRUŠIĆ: Molio bih da se u *scan* elektronske sudnice stavi dokaz
12 P0005.

13 P: Gospodine generale, imate ispred taj dokument i u zaglavlju dokumenta
14 vidi se da ga je izdala Vrhovna komanda Oružanih snaga Republike Srpske dana
15 08.03.1995. godine?

16 O: Da.

17 G. PETRUŠIĆ: Molim Vas zadnju stranu ovog dokumenta. A ne... Imamo jedan
18 problem. Onda mi dajte stranu u srpskoj verziji 3179. Molim Vas, podignite
19 dokument da se vidi potpis.

20 P: Generale, složit ćete se da je ovaj dokument izdao vrhovni komandant,
21 dr. Radovan Karadžić i da je taj dokument potpisan?

22 O: Potpisan i overen.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vidite ispod tačke 8 na istoj strani da je taj dokument izradio
2 pukovnik Radivoje Miletić?

3 O: Tako je.

4 P: Na zadnjoj strani, odnosno strani označenoj sa ovim brojem 3181,
5 vidite da je Glavni štab Vojske Republike Srpske 17.03.1995. godine, pod oznakom
6 vrlo hitno, direktivu broj 7 - dakle dokument o kome govorimo, a preko načelnika
7 štaba, general potpukovnika Manojla Milovanovića, dostavio komandi 1. krajiškog
8 korpusa.

9 O: Da. Vjerovatno je dostavio i svim ostalim operativnim sastavima, ali
10 ovde je samo dio koji se odnosi na 1. krajiški korpus.

11 P: Da, ovde imamo potvrdu od 1. krajiškog korpusa i također ćete se
12 složiti da direktiva, kao takav akt, se dostavlja samo operativnim organima. U
13 ovom slučaju su to korpusi Vojske Republike Srpske.

14 O: Operativnim sastavima vojske.

15 G. PETRUŠIĆ: Ja bih sad molio da pređemo na stranu 3173 direktive broj
16 7. Ne, pardon, 3171.

17 P: I sastavni element svake direktive je i ono što je ovde označeno pod
18 tačkom 5, a to su zadaci jedinicama.

19 O: Tako je.

20 P: Ako pređemo dve strane i dođemo na stranu 3173 - i molim Vas,
21 pogledajte - vidimo da je Vrhovna komanda, odnosno njen vrhovni komandant,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tada predsjednik, dr. Radovan Karadžić izdao zadatak Drinskom korpusu.

2 O: Da.

3 P: Taj zadatak Drinskom korpusu je "da što pre izvrši potpuno fizičko
4 odvajanje Srebrenice i Žepe, čime sprečiti pojedinačno komuniciranje između ovih
5 enklava".

6 O: Tako stoji u zadatku.

7 P: Dakle, Drinski korpus je potčinjena jedinica Glavnom štabu i
8 potčinjena jedinica Vrhovnoj komandi, odnosno vrhovnom komandantu?

9 O: Preko Glavnog štaba. Znači, ne direktno potčinjena. Vrhovni komandant
10 je drugopredpostavljeni u ovom redu, odnosno, vrhovni komandant.

11 P: Da li je Drinski korpus dužan u potpunosti i bez ikakvih izmena,
12 dopuna, menjanja, preneti zadatak koji je dobio od Vrhovne komande na svoje
13 potčinjene jedinice?

14 O: Dužan je da prenese izvorno zadatak kakav je dobio.

15 G. PETRUŠIĆ: Ja bih molio u sistem elektronske sudnice dokument P838.

16 P: A Vi, gospodine generale, imate takav dokument odvojen razdaljnikom.
17 Da li ste ga našli?

18 O: Da, da.

19 P: Dakle, složiti ćemo se da je ovaj akt izdala komanda Drinskog korpusa,
20 dana 02.07.1995. godine i to uputila ga komandi 1. zborničke brigade, 1.
21 birčanske, 2. romanijske, 1. bratunačke, 1. miličke i 5. mešovitom

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 artiljerijskom puku, a dokument nosi naziv "Zapoved za aktivna borbena dejstva,
2 OP br. 1". Također ćemo se složiti da u desnom uglu ovog dokumenta stoji: "Vojna
3 tajna. Strogo poverljivo. Primerak - nečitak broj, najverovatnije 3"...

4 O: Najverovatnije.

5 P: ... i šifrovan naziv "Krivaja 95". Da li je to tako, gospodine
6 generale?

7 O: Tako je.

8 Molim Vas na zadnju stranu, da pogledamo zadnju stranu ovog dokumenta.
9 Molim Vas, podignite, odnosno, da podignite dokument da bi videli potpis. Na
10 zadnjoj strani dokumenta, u desnom uglu stoji "Komandant, general major, Milenko
11 Živanović".

12 O: Tako je.

13 P: Molim Vas da pređemo na stranu 2 ovog dokumenta, da vidite tačku 2
14 ovog dokumenta, na strani 2 u srpskoj verziji, a engleska verzija je također
15 paralelna, 2 i strana 3. Vidi se da je komandant Drinskog korpusa poziva
16 prilikom izvođenja, prilikom izdavanja zadatka se, dakle, poziva na direktivu 7
17 i 7/1. Dalje u ovoj tački, da li se možemo složiti da Drinski korpus ima zadatak
18 da što pre razdvoji enklave Srebrenica i Žepa i suzi ih na gradsko područje?

19 O: Tako stoji u tački 2 pomenutog... pomenute zapovesti.

20 P: Ja Vas sad molim da uzmete direktivu 7 i da se vratimo na stranicu
21 3173.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ispričavam se, samo jedno razjašnjenje
24 u vezi s

25

26

27

28

29

30

1 jednom greškom u prijevodu koja mislim da je važna. Treba stajati "gradsko
2 područje", a ne "unutarnje područje".

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li se slažete s tim, gospođo
4 Fauveau, gospodine Petrušić?

5 G. PETRUŠIĆ: U izvornoj direktivi, odnosno zapovesti, stoji "gradsko
6 područje". U zapovesti koju sam ja predočio... U redu je.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda možemo nastaviti. Hvala,
8 gospodine McCloskey. Hvala, gospodine Petrušić.

9 G. PETRUŠIĆ: Dakle, ja bih Vas molio samo dokument P5. U redu. P5
10 /nerazgovijetno/.

11 P: Gospodine generale, molim Vas, imajte ispred sebe i direktivu sa ovim
12 zadatkom, direktivu 7, a i ovu zapovest od 2. jula generala Živanovića. Ako
13 pogledate direktivu 7, vidite, dakle, da ponovim, da je njen zadatak da,, da se
14 direktivom izdaje zadatak da se izvrši potpuno fizičko odvajanje Srebrenice i
15 žepe i spreči pojedinačno komuniciranje između ovih enklava.

16 O: Da.

17 P: Ako sada pogledate zapovest generala Živanovića od 2. jula, vidimo da
18 se u paragrafu 2 kao zadatak jedinici, da li, dakle, da li je to zadatak, tačka
19 2 zapovesti, da li je to zadatak Drinskog korpusa?

20 O: Tačka 2. Tačka 2 zapovesti, kao borbenog dokumenta, akta
21 komandovanja, kod nivoa odelenja do nivoa strategijskog sastava je uvijek
22 zadatak pretpostavljene komande koja je dobijena i on se ne može mijenjat.
23 Znači, isključivo ono što je dobijeno od pretpostavljene komandne. To je
24
25
26
27
28
29
30

1 zadatak i on se bukvalno prepisuje. Ne dozvoljava bilo kakvu slobodnu formu u
2 definisanju tog zadatka. On je definisan aktom pretpostavljene komande i to je
3 tačka na to.

4 P: Dakle, akt pretpostavljene komande, direktiva 7, da se izvrši potpuno
5 fizičko odvajanje Srebrenice i Žepe i spreči pojedinačno komuniciranje između
6 ovih enklava je zadatak kakav komandant Drinskog korpusa u tačku 2 mora da
7 unese?

8 O: Apsolutno tako.

9 P: Dakle, iz ovoga što imamo u, dakle, iz ova dva akta, dâ se zaključiti
10 da komandant Drinskog korpusa odustaje, odnosno menja zadatak u odnosu na
11 zadatak kakav dobija od Vrhovne komande?

12 O: Upravo tako. Znači, mijenja suštinu zadatka. Njemu je zadatkom jasno
13 regulisano, dat zadatak da izvrši potpuno fizičko odvajanje Srebrenice od Žepe,
14 čime sprečiti i pojedinačno komuniciranje između enklava. Znači, to mu je
15 zadatak, a nikako sužavanje bilo čega na bilo kakav nivo.

16 G. PETRUŠIĆ: Ja bih Vas molio u sistem elektronske sudnice dokument
17 5D361. Izvinite, 5D361. Da, to je taj dokument.

18 P: Gospodine generale, ovo je dokument izdat od strane Glavnog štaba
19 Vojske Republike Srpske, dana 31.03.1995. godine. Nosi naslov: "Direktiva za
20 dalja dejstva, OP br. 7/1".

21 O: Tako je. Operativni broj 7/1.

22 P: Idemo na zadnju stranu ove direktive. Vidimo da je, složit ćete se
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da je ovu direktivu izdao general potpukovnik Ratko Mladić, a da je izradio
2 pukovnik Radivoje Miletić?

3 O: Tako je.

4 P: Ja bih Vas molio stranu 8781.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ulažem prigovor na
7 ova pitanja, jer smatram da to prevazilazi okvir glavnog ispitivanja u velikoj
8 meri.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali naša pravila ne ograničavaju
10 unakrsno ispitivanje isključivo na pitanja ili teme o kojima je bilo reči tokom
11 glavnog ispitivanja. Mi imamo diskreciono pravo da zaustavimo ili dopustimo
12 gospodinu Petrušiću da nastavi sa pitanjima. Ja delimično razumem zašto Vi to
13 kažete jer mislim da bi pitanja mogla biti kraća i ovim pitanjima bi se moglo
14 direktnije baviti, ali neću sprečiti gospodina Petrušića. Izvolite, gospodine
15 Petrušiću.

16 G. PETRUŠIĆ:

17 P: Gospodine generale, vidite da su na, u tački 5 dati zadaci
18 jedinicama, a na sledećoj strani, 8782, dat je i zadatak Drinskom korpusu.

19 O: Tako je.

20 P: Ja bih Vas molio da pročitate taj zadatak pod tačkom 5/3.

21 O: "Tačka 5/3. Drinski korpus upornom odbranom i aktivnim borbenim
22 dejstvima na severozapadnom delu ratišta i oko enklava sprečiti prodor
23 neprijatelja na izabranim operativno-taktičkim pravcima, a demonstrativnim
24 dejstvima i primenom mera operativno-taktičkog maskiranja vezivati mu što

25

26

27

28

29

30

1 jače snage. U sadejstvu sa Isto... Istočno-bosanskim korpusom što pre
2 realizovati zadatke iz operacije, iz operacije "Spreča 95" i u prvoj etapi
3 operacije izbiti na liniju Vis-Kalesija, a zatim izvršiti pregrupisavanje snaga
4 i u sadejstvu sa snagama Istočno-bosanskog korpusa, 1. krajiškog korpusa i
5 vazduhoplovstva i protivvazdušne odbrane u drugoj i trećoj etapi operacije.
6 Primenom pogodnog manevra, ubacivanjem jačih grupa u pozadinu neprijatelja i
7 uvođenjem jačih, oklopno-mehanizovanih snaga izvršiti napad općim pravcem
8 Kalesija-Dubrave-Tuzla i što pre izbiti na liniju selo Šerići-Živinice,
9 Živinice-Jasičak-Ravno Brdo i na taj način odseći snage 2. korpuza, korpusa
10 takozvane Armije Bosne i Hercegovine južno od navedene linije. Podržava
11 vazduhoplovstvo i protivvazdušna odbrana i kn korpusa po odluci komandanta
12 korpusa."

13   PREVODILAC: Molim Vas pričekajte prijevod.

14   P: Dakle, složiti ćete se da u ovom zadatku nema jedne jedine reči koja
15 bi se odnosila na "Krivaju 95" ili bilo kakvu borbenu aktivnost vezanu za
16 Srebrenicu i Žepu?

17   O: Osim "izvođenja uporne odbrane", ništa drugo.

18   P: Da li se može zaključiti da komandant Drinskog korpusa nije imao
19 nikakav osnov kad se u svojoj zapovesti u tački 2 pozvao na direktivu 7/1?

20   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.

21   G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ulažem prigovor iz dva osnova.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Najpre, poziva se od svedoka da spekulise, a zatim se od svedoka traži da
2 svedoči kao da je veštak.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možda se moje kolege ne slažu sa mnom,
4 ali ja se ne slažem sa Vama. Mislim da je pitanje bilo: da li pozivanje na
5 direktivu 7/1 u naređenju komandantu Drinskog korpusa je zanemarno. Tako da to
6 nije traženje spekulisanja od svedoka.

7 Generale, da li, molim Vas, možete da odgovorite na ovo pitanje. Hvala.

8 SVJEDOK: Časni Sude, od..., toliko je to očigledno da je zadatak
9 komandanta, da je komandant Drinskog korpusa izmenio zadatak da ne treba nikaka
10 ekspertiza. Znači, to je tako.

11 G. PETRUŠIĆ: Samo jedna ispravka za zapisnik: strana 10, red 25, treba
12 da stoji umesto "broja 7", "tačka 2".

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam na tome. Pređite na sledeće
14 pitanje, molim Vas.

15 G. PETRUŠIĆ:

16 P: Gospodine generale, nećemo se više baviti ovom temom. Vi, dok ste
17 bili na bolovanju, zamenjivao Vas je Vaš načelnik štaba, potpukovnik Jazić?

18 O: Tako je. Načelnik štaba, ujedno zamenik komandanta.

19 P: Da li je on obavljao i svoju osnovnu dužnost načelnika štaba u tom
20 vremenu?

21 O: Jeste. Znači, obavljao je i dužnost načelnika štaba i vršio dužnost
22 komandanta puka.

23 P: Da li je to opšte pravilo?
24
25
26
27
28
29
30

1 O: To je opšte pravilo ako je komandant ili neki drugi starešina sprečen
2 u obavljanju svoje dužnosti, da ga zamenjuje onaj tko je, tako je to formacijom
3 određeno.

4 P: U tom vremenu dok ste Vi bili odsutni, a zamjenjivao Vas je Vaš
5 načelnik štaba, da li se dešavalo, a u slučaju da i on bude odsutan, ko bi ga
6 onda zamjenjivo?

7 O: U principu, može se to regulisati na dva načina. Jedan način je da
8 odredim komandant..., starešinu koji će ga privremeno zamjenjivati dok je
9 odustan - ukoliko se to radi o nekom kraćem periodu, a neko nepisano pravilo,
10 pogotovo u ratu, jeste da u odsutnosti komandanta i njegovog zamenika, ulogu
11 najstarijeg starešine obavlja pomoćnik za pozadinu. To je urađeno tako iz jednog
12 praktičnog razloga pošto se kada se razvija komandno mjesto kao elemenat
13 borbenog rasporeda jedinica, ono ima najmanje dva elementa. To je osnovno
14 komandno mjesto, na kome se nalazi grupa za komandovanje na čelu sa komandantom,
15 načelnikom štaba sa štabom, a na pozadinskom komandnom mjestu, koje je
16 izdvojeno, znači nisu jedno pored drugog, nalazi se pomoćnik komandanta za
17 pozadinu sa svojim operativno-pozadinskim organom i sa načelnicima službi. Organ
18 bezbednosti i organ za moral i vjerska i pravne poslove može biti ili na jednom
19 ili na drugom dijelu komandnog mjesta. Znači, iz razloga što borbena dejstva
20 podrazumijevaju i gubitke pa u slučaju da se desi da osnovno komandno mjesto
21 bude uništeno, da grupa za komandovanje bude neutralisana, onda je to u praksi
22 najčešće primjenjivani oblik, da pomoćnik za pozadinu preuzima ulogu najstarijeg
23 starešine.

24 P: U julu 1995. godine načelnik štaba bio je general Manojlo

25

26

27

28

29

30

1 Milovanović?

2 O: General Milovanović je bio načelnik štaba od maja 1992. do, do negdje
3 1996. Znači, pa samim tim i jula 1995.

4 P: Ono što mi znamo, a to je da je on u tom vremenu, dakle juli 1995.,
5 je van komandnog mjesta u Crnoj Rijeci i nalazi se na isturenom komandnom mjestu
6 2. krajiškog korpusa, gde rukovodi nekim operacijama na zapadnom, dakle, delu
7 ratišta. Da li je prestala njegova dužnost načelnika štaba njegovim
8 dislociranjem sa komandnog mesta 1, sa osnovnog komandnog mesta na komandno
9 mesto 2?

10 O: Po logici stvari, nije mu prestala dužnost.

11 P: Dobro, generale /nerazgovijetno/.

12 G. PETRUŠIĆ: Predsedniče Veća, ja za ovog svedoka nemam više pitanja.
13 Tako sam završio svoje ispitivanje. Gospodine generale, hvala Vam.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Puno Vam hvala, gospodine Petrušiću.
15 Gospodine Josse, da li Vam još uvijek treba 40 minuta?

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Makar 40 minuta.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

18 Unakrsno ispituje g. Josse:

19 [Branilac ispituje putem prevodioca]

20 G. JOSSE: [simultani prevod] Generale, ja Vam postavljam pitanja u ime
21 generala Gvere. Postavljena su Vam razna pitanja o Vašoj vojnoj karijeri i
22 gospodin Petrušić je govorio o periodu do jula 2002. godine, kada ste se povukli
23 iz VRS-a. No mislim da Vas niko nije pitao, koji ste čin imali kada ste se
24 penzionisali?

25 O: Penzionisan sam u činu general potpukovnik.

26

27

28

29

30

1 P: Tačno je, zar ne, da ste imali vrlo dobar, vrlo dobru karijeru tokom
2 rata, zar ne? Vi ste bili najmlađi potpukovnik u VRS-u budući da ste
3 postavljeni, da ste dobili taj čin kad ste imali 35 godina, zar ne?

4 O: Nisam se bavio nekom statistikom, ali mislim da je tako.

5 P: I kao što ste spomenuli tokom svedočenja, Vi ste više puta ranjeni,
6 ali svaki put kada ste ranjeni, Vi ste se vraćali na front nakon izvesnog
7 perioda koji ste proveli na oporavku?

8 O: Tako je.

9 P: Ja bih sada želeo da Vas detaljnije pitam o borbama 1995. godine u
10 Žepi. Vi ste već sudijama pričali o Vašim aktivnostima tamo u periodu od 15. do
11 25. jula te godine, i to konkretno o Vašim aktivnostima na Brezovoj ravni.
12 Koliko je vojnika bilo pod Vašom ličnom komandom kada ste bili na tom položaju?

13 O: Pod mojom, pod mojoj ličnom komandom, znači, bili su dijelovi
14 motorizovanog bataljona koji su stalno držali taj položaj. Tu je bilo nekih oko
15 200, možda nešto malo više ljudi i 30 pripadnika vojne policije, koje sam posle
16 onog napada na komandno mjesto povukao radi ovih izviđačkih zadataka o kojima
17 sam jučer pričao. Znači, nekih, ajd' da kažemo, maksimalno do 250 ljudi pod
18 direktnom mojom komandom.

19 P: Neki od tih ljudi, da li sam u pravu kada to kažem, kada je reč o
20 nekima od tih ljudi, Vi ste ih pokupili ili su Vam poslali iz, sa područja
21 Sarajeva, zar ne?

22 O: Nisam ih pokupio, nego sam naredio da iz sastava borbene grupe koja
23 je bila u rejonu Sarajevo, odnosno u zoni odgovornosti sarajevskog
24
25
26
27
28
29
30

1 korpusa, da se najiskusniji, najbolji borci, ukupno sastava 30 vojnika, jave na
2 komandno mjesto puka u Crnu Rijeku.

3 P: Na engleskom bi to nazvali "udarne trupe". Nadam se da bi to bio
4 odgovarajući izraz.

5 O: Pa, može se tako nazvati. Prema našim pravilima koje smo koristili,
6 za izvršenje određenih zadataka s ciljem zauzimanja utvrđenih objekata formiraju
7 se jurišne grupe, koje se posebno naoružavaju, opremaju i izvršavaju taj
8 zadatak. Ali eto, može i ta Vaša engleska verzija da prođe.

9 P: Vi ste već 1992. godine sudelovali u dejstvima u Žepi. Kao što ste
10 rekli sudijama juče, i znali ste koliko je teren na tom području težak i koliko
11 je teško tamo vršiti dejstva, zar ne?

12 O: Teren je izuzetno težak. Samo za ilustraciju toga, reći ću Vam da se
13 selo Žepa nalazi na nadmorskoj visini od oko triest..., 300 metara, a okomito
14 iznad Žepe nalazi se objekat Zlovrh na nadmorskoj visini od 1532 metra, što čini
15 visinsku razliku od 1200 metara na tom pravcu, a i na svim drugim pravcima je ta
16 visinska razlika je nešto, ovaj, niža, ali je vrlo, vrlo okomito zemljište,
17 tenkom neprohodno. Znači, ne dozvoljava upotrebu teže tehnike i prema nekim
18 standardima koji su važili u Jugoslavenskoj narodnoj armiji, za takve terene su
19 obično obučavane brdske ili planinske jedinice za izvođenje terena, za izvođenje
20 dejstava na takvim neprohodnim, na tako neprohodnom zemljištu.

21 P: Budući da niste mogli da se koristite tenkovima ili teškom
22 artiljerijskom opremom, da li biste mogli ukratko da nam opišete kakvim oruđem
23 ste raspolagali?

24 O: Dakle, pored pješadijskog naoružanjima, naoružanja kojim je naoružan
25 svaki vojnik pojedinačno, određenih količina sredstava za blisku
26
27
28
29
30

1 protiv-oklopnu borbu koja se mogu koristiti i za dejstvo na utvrđene objekte
2 tipa bunkera, ja sam u ovom slučaju - rekao sam jučer - uputio zahtjev Drinskom
3 korpusu i od njihovih jedinica formirao dvije vatrene grupe za neposrednu
4 vatrenu podršku. Radi se o dva minobacača 120 mm i dva topa B-1. Ovaj, takva
5 oruđa su mogla da se, ako ništa drugo, prenesu i na rukama u rasklopljenom
6 stanju i da se sa njima posednu borbeni položaji odakle se može, odnosno,
7 vatreni položaji odakle se može dejstvovati.

8 P: Dva topa koja ste upravo spomenuli, da li su to topovi B-1 koje ste
9 dobili od Bratunačke brigade?

10 O: Ne. Topove B-1, znači, su iz sastava Rogatičke brigade, a minobacači
11 120 mm su iz sastava Bratunačke brigade.

12 P: Šta se desilo sa tim topovima?

13 O: Pa, cijeneći situaciju kako da neutrališem borbeno osiguranje
14 pripadnika Žepske brigade na, u rajonu Gusnica, došao sam do zaključka da bi to
15 najlakše bilo uraditi dejstvom sredstava za neposredno gađanje iz rajona
16 Bokšanice, koja je isto tako teško prohodno zemljište, pošumljeno, i uputio sam
17 zahtjev komandantu Rogatičke brigade, odnosno, komandi Drinskog korpusa, da on u
18 toku tog popodneva, 14. jula i noći 14-ti na 15-ti mobiliše volove, konje,
19 rastopi topove, iznese na vatrene položaje koje sam ja bio zamislio. To je uz
20 malo više problema i urađeno tako da smo 15-tog neposrednim dejstvom tih topova,
21 ovaj, vrlo lako eliminisali borbeno osiguranje Žepske brigade iz rejona Gušić /u
22 engleskom transkriptu: "Gusanica"/.

23 P: To je vrlo zgodno, generale, jer upravo želim da Vas pitam koja je
24 bila Vaša procena o naoružanju koje je pukovnik Palić imao na raspolaganju
25 pokušavajući da odbije Vaš napad. Koje naoružanje ste vidjeli da je Armija BiH
26 imala?

27

28

29

30

1 O: Po ispoljenom dejstvu zaključili smo, a i raniji obavještajni podaci
2 su pokazivali da raspolažu, znači normalno, sa lakim pješadijskim naoružanjima,
3 sredstvima za blisku protiv oklopnu borbu - to su ručni bacači, ručni raketni
4 bacači, minobacači 60, 82 mm i laki raketni lanseri 128 mm. Znači, to je po
5 ispoljenom dejstvu tih vatrenih sredstava, ovaj, viđeno. To nije nagađanje da li
6 je bilo ili nije bilo.

7 P: Da li ste videli ili na osnovu projektila koji su ispaljivani na Vaše
8 ljude i Vas, da li ste mogli da zaključite da li je pukovnik Palić, odnosno
9 njegovi ljudi, da li su imali naoružanje UNPROFOR-a na svom raspolaganju?

10 O: Da. Oni su preuzeli kompletne, ovaj, punktove i kompletno naoružanje
11 UNPROFOR-a i koristili su ga u borbi protiv naših snaga.

12 P: Da li biste mogli da budete nešto konkretniji?

13 O: Znači, ono naoružanje koje je UNPROFOR imao, oni su preuzeli.
14 Kontrolne tačke UNPROFOR-a su bile vrlo utvrđeni objekti, koji su... Za
15 utvrđenje na tim objektima koristili su vreće sa pijeskom, zemljom. To je,
16 inače, materijal koji odlično zadržava dejstvo streljačke vatre, parčadi granata
17 i tako dalje i vrlo, vrlo teško je, ovaj, naći adekvatno borbeno sredstvo koje
18 bi moglo da neutrališe to. Znači, ono što su imali, oni su to koristili. Ovi su,
19 pošto je to bio ukrajinski, ukrajinska jedinica, oni su imali ove transportere
20 tipa BTR, mitraljeze 12, 7 mm, ovo streljačko naoružanje 7,62 mm i to je to, ono
21 što je korišteno od, od UNPROFOR-a.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, da li biste mogli da
23 pitate svedoka da li se seća datuma kada je taj arsenal, kada su preuzeli
24 Palićevi ljudi od Ukrajinskog bataljona?

25

26

27

28

29

30

1 I, a kada dobijem odgovor na to pitanje, onda ću postaviti sledeće
2 pitanje.

3 G. JOSSE: [simultani prevod]

4 P: Čuli ste pitanje sudije i već ste nam rekli, generale, da ste Vi u
5 Žepu stigli tek 15. jula. Imajući na umu te dve stvari, da li biste mogli da nam
6 kažete kada je to oružje oduzeto od Ukrajinskog bataljona?

7 O: Časni Sude, da odgovorim na ovo pitanje. Prema obaveštajnim podacima
8 koje smo imali, ono je oduzeto još prije bilo kakvih borbenih dejstava koje su
9 ispoljeni sa, od strane Vojske Republike Srpske prema snagama Žepske brigade, a
10 ja sam mogao da osjetim to dejstvo, znači, od momenta kada smo stupili u
11 neposredni borbeni dodir, a to je 15. jula.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Još nešto me interesuje. Između 1992.
13 godine, kada je prvi put došlo do okršaja na području Žepe, i sredine jula 1995.
14 godine, kada je tamo angažovan ponovo, on nikada tamo nije bio angažovan u nekim
15 drugim borbenim aktivnostima.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja mislim da jeste bio angažovan tokom tog
17 vremenskog perioda. Da Vas pitam, svedoče.

18 P: Vi ste se tamo borili u periodu između 1992. i 1995. godine, zar ne?
19 Vi ste tamo videli neka dejstva 1993. godine?

20 O: Da. Ja sam juče o tome govorio djelimično. Znači, posle niza napada,
21 provokacija, nanošenja gubitaka vojsci i civilnom stanovništvu 1992. godine,
22 konačno smo u augustu 1992. godine prvi put odgovorili na dejstva muslimanskih
23 snaga iz Žepe i ta dejstva su trajala sve do jeseni 1992. godine.

24

25

26

27

28

29

30

1 Pošto je to brdsko planinsko zemljište gdje zima dolazi vrlo rano,
2 snijeg obično zna biti vrlo visok, Glavni štab je donio odluku da se snage onog
3 motorizovanog bataljona približe naseljenim mjestima koja su /nerazgovijetno/,
4 koje naseljavaju srpsko stanovništvo da bi usled duge zime, velikog snijega,
5 mogli brže, bezbednije i adekvatnije snabdijevati jedinice na frontu.

6 Dakle, časni Sude, ja sam sa, imam uvijek jednu jedinicu koja je
7 orjentisana prema rejonu Žepe zbog te blizine Žepe i komandnog mjesta Glavnog
8 štaba. Znači, neprekidno smo mi u nekom dodiru do 1995. godine. S time što ja
9 nisam uvijek lično prisutan tu, ali ta moja jedinica jeste.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moje iduće je pitanje sljedeće: Tijekom
11 tih godina, dakle, od 1992. do 1995., jeste li mogli primijetiti da je došlo do
12 nekakvih razlika u arsenalu kojim su raspolagale muslimanske snage?

13 SVJEDOK: Časni Sude, pri sukobima koji su se obnovili negdje u maju
14 1993. godine, znači, prvi put sa muslimanskih borbenih položaja uslijedilo je
15 dejstvo nekih sredstava ratne tehnike koju do tad nismo imali prilike da
16 registrujemo. Radi se o minobacačima 60 i 82 mm, i lakim raketnim lanserima 128
17 mm. Za... znači, 128, da, dobro, milimetara. To je, u stvari, laki raketni
18 lanser, predstavlja jednu cijev od višeč... višecjevnog bacača raketa, ovaj, i
19 upravo je namenjen za dejstva na takvim područjima.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod]

2 P: A što je bilo sa protuzrakoplovnim oružjem? Jeste li znali, je li se
3 i takvo oružje koristilo protiv Vaših snaga i ako jest, što je bilo izvor tog
4 oružja?

5 O: Oni su u jednom, muslimanske snage u jednom napadu na radio relejno
6 čvorište Veliki Žep - čini mi se da je to bilo početkom augusta 1992. godine -
7 zarobili 13 vojnika Vojske Republike Srpske, kompletno naoružanje koje su imali
8 kod sebe, pa između ostalog i protivavionski raketni sistem Strela 2-M. Ja se ne
9 mogu sjetiti tačno sad koliko je bilo, ovaj, sistema, ali imali su te sisteme. I
10 to je, ovaj, jedino od, od, čini mi se da su imali i topove 20 mm, ali, ovaj, ne
11 mogu to sad zaista sa sigurnošću tvrditi.

12 P: Kada ste tamo bili, pogotovo 1995., kako biste ocijenili sposobnost
13 Žepske brigade da se nosi sa kompliciranim terenom kojeg ste upravo opisali.

14 O: Pa, taj teren je uvijek pogodniji za branioca, pogotovo za branioca
15 koji dobro poznaje teren, a pripadnici Žepske brigade su ga, ne dobro, nego
16 odlično poznavali. I oni su primjenjivali jednu taktiku koja je sprečavala
17 apsolutno nadmoć Vojske Republike Srpske u nekim elementima, praktično
18 isključivali upotrebu sredstava za podršku jer su položaje za odbranu
19 postavljali u šumskom dijelu, na šumskom, šumom pokrivenom zemljištu i onda su
20 praktično potpuno isključivale svaka sredstva podrške pri dejstvu na takve
21 objekte.

22 P: Kada ste stigli na područje Žepe, sredinom jula 1995., što ste znali
23 o stanju u kojem se nalazilo civilno stanovništvo Žepe u tom trenutku?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja nisam imao nekakvih posebnih informacija, osim informacija da je
2 na tom dijelu uveliko trajala vruća linija između određenih struktura sa srpske
3 snage, sa muslimanske snage i dijelova UNPROFOR-a, i radilo se o švercu
4 određenim sredstvima koja su očigledno bila deficitarna u tom trenutku. Ja o
5 nekom drugom posebnom stanju stanovništva, ovaj, nisam znao. Nisam imao
6 relevantnih podataka, znači, osim toga da je oskudijevalo se u, u određenim
7 sredstvima ishrane i tako dalje.

8 P: Imajući na umu odgovor koji ste dali, moram kazati da možda moje
9 pitanje nije bilo savršeno dobro formulirano, a nije bilo niti najtočnije
10 prevedeno. No, da budem konkretniji. Jeste li Vi imali bilo kakvih saznanja o
11 tome da su stanovnici mjesta Žepa napustili mjesto i otišli u planine kako bi se
12 sklonili?

13 O: To da. To je već drugo pitanje. Znači oni su... Lokacija tog terena
14 je takva da iz sela, sela Žepa prema rijeci Drini, ovaj, prema, ja mislim da se
15 selo zove Slap i Pripečak, takvo je zemljište je da jednostavno se može izaći
16 iza toga Zlovrha i stanovništvo je potpuno bezbjedno od... odnosno ne, bilo ko
17 da boravi tu, bezbedan je od dejstva, ovaj, od bilo kakvog dejstva jer je iza
18 jednog velikog zemljišnog objekta i ne može se na bilo koji način ugroziti.

19 P: Možete li potvrditi da su postojali obavještajne, da su postojale
20 obavještajne informacije u VRS-u o tome da je stanovništvo otišlo na ta mjesta?

21 O: Da.

22 P: Rado bih se sada nakratko vratio na pitanje topova i pitat ću Vas o
23 jednoj situaciji od 24. jula, kada ste stigli do Brezove ravni i što se dogodilo
24 sa Vaša dva topa?

25 O: Dakle, nisu to moja dva topa, nego su ta sad dva topa iz Bratunačke
26 brigade. Vjerovatno, ovaj, oni su, mijenjajući vatreni položaj,

27

28

29

30

1 izašli u rejon Brezove ravni i dok su se razmještali na tom novom vatrenom
2 položaju, usledilo je dejstvo sa vrha jedne stijene sela Vratar, koje se nalazi
3 iza Žepe, i kao posledica tog dejstva, ja sam to u trenutku, u deliću sekunde
4 samo vidio bljesak i uspio sam u poslednjem momentu da se nekako zaklonim.
5 Posada topova to nije na vrijeme uočila. Znači, bilo je dejstvo lakog raketnog
6 lansera 128 mm i, i posledice po posadu su bile tragične. Oni su poginuli na
7 licu mesta.

8 P: I je li uništen i top?

9 O: Topovi nisu uništeni jer dejstvo lakog raketnog lansera nema tû moć.
10 Ono ima veliki broj gelera koji nanose gubitke živoj sili.

11 P: Vi ste u jednom trenutku bili s generalom Mladićem dok su trajale te
12 borbe kod Brezove Glave i on je iznio komentar u vezi sa snagom tih borbi.
13 Možete li prenijeti što je kazao Raspravnom vijeću?

14 O: Pa, da. Da, ovaj, prosto nije mogao da, da vjeruje, ovaj, sa kolikom
15 žestinom, snagom, se izvodi ta odbrana. Ovaj, dok nije došao praktično do, do
16 mjesta na kojem sam se ja nalazio i lično se uvjerio da je to izuzetno snažna
17 odbrana. Onda je shvatio, ovaj, da se ne može tako. Zato sam i rekao jučer da je
18 ta bitka praktično za tu Brezovu ravan trajala nekakvih, gotovo desetak dana.

19 P: Pretpostavljam da je general Mladić bio tamo kako bi promatrao taj
20 napad. Je li to tačno?

21 O: Tačno je. Znači, našao se tu iz jednog prostog razloga što ostale
22 jedinice iz Drinskog korpusa koje su dobile zadatke i pravce napada nisu imale
23 rezultata. Danima, ovaj, nisu mogle da se pomjere, da napreduju i onda

24

25

26

27

28

29

30

1 je, evo, vidio otprilike da, da, da, da to teško ide i htio se uvjeriti
2 vjerovatno na licu mjesta gdje stoji razlog toga što se ne može izvršiti zadatak
3 u onom vremenu kako je to bilo predviđeno.

4 P: Još dva konkretna pitanja u vezi s Žepom. Prvo je sljedeće: imate li
5 bilo kakvih saznanja o pokušajima VRS-a da razoruža UNPROFOR na kontrolnoj točki
6 br. 2?

7 O: Ja nemam takvih saznanja i mislim da negdje, ovaj, možda čak se i u,
8 u, u, u izvještajima to, i to izvještajima Vojske Republike Srpske tako
9 tretira, ali ja ću ustvrditi suprotno: da tu nije bilo razoružavanja. Na tom
10 *check pointu*, na, na, na Bokšanici, preko njega je uspostavljena, postavljen je
11 prvi kontakt radio vezom između komandanta Žepske brigade i komandanta Rogatičke
12 brigade. Ljudi koji su se međusobno poznavali prije rata. Znači, tu je bio i
13 prisutan potpukovnik Dudnik, komandant snaga UNPROFOR-a ukrajinskih, i preko
14 njega je to išlo. Znači, ništa od pripadnika, nikome ništa od pripadnika
15 UNPROFOR-a nije, ovaj, falilo. Nitko nije bio napadnut, nitko nije bio
16 razoružan. Praktično smo njihovu tu - da je uslovno nazovem - bazu, znači
17 kontrolni pukt, pukt kontr..., koristili za uspostavu veze i, ovaj, početak
18 komunikacije između snaga, odnosno starešina Vojske Republike Srpske, starešina
19 Žepske brigade, a kasnije i sa lokalnim rukovodstvom Žepe.

20 P: Jeste li Vi ranjeni u tim borbama za Žepu 1995. godine?

21 O: Ne. Ranjen sam u borbama za Žepu 1992. godine, 4. septembra.

22 P: Još jedno pitanje u vezi sa Žepom.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da ovdje treba nešto razjasniti.
24 Jučer, kada je svjedok davao svoj iskaz, on je objasnio da je do jednog
25 konkretnog dana u junu 1995., on se nalazio u bolnici i to tijekom

26

27

28

29

30

1 dužeg razdoblja, mislim od oktobra do juna, dakle oktobra 1994. do juna 1995.,
2 ako je to tačno. I razlog za to, kazao je svjedok, jest da je pretrpio
3 ranjavanje. Sada svjedok kaže da je ranjen 1992., no on je očigledno morao biti
4 ranjen i kasnije.

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Apsolutno, časni Sude. Ja bih bio spreman
6 postaviti ovo pitanje svjedoku iako sam to sažeo na samom početku.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, potrebno je pitati to svjedoka kako
8 bismo sada dobili tačne podatke.

9 G. JOSSE: [simultani prevod]

10 P: Gospodine generale, ako imate na umu ovo pitanje koje je upravo iznio
11 uvaženi predsjedavajući sudac, da li biste mogli ukratko kazati kada ste bili
12 ranjeni od 1992. do 1995.? Dakle, u koliko navrata? I, ako možete ukratko kazati
13 koliko Vam je svaki puta trajao oporavak?

14 O: Prvi put sam ranjen, kao što sam rekao, 4. septembra 1992. godine u
15 sukobima sa snagama tadašnjeg odreda 4. juni iz Žepe. Drugi put sam ranjen u
16 maju i taj oporavak je trajao nekakvih, možda dvadesetak dana, ne znam. Ne znam
17 tačno, ali imam kompletnu medicinsku dokumentaciju tako u slučaju potrebe može
18 se proverit. Drugi put sam lakše ranjen negdje u maju 1993. i praktično nije ni
19 zahtijevalo bolničko liječenje - maj 1993. I treći put, kao što sam rekao jučer,
20 12. oktobra 1994., i to je bilo najteže ranjavanje i praktično, ja sam izašao iz
21 bolnice na svoju odgovornost, a nisam bio potpuno zaliječen tako da sam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 maltene do, do kraja, do, do, do skorog vremena, ovaj, otklanjao posledice toga.
2 Praktično ih je nemoguće u potpunosti ni otkloniti. Dakle, radi se o tri
3 ranjavanja pa, da ne bude zabune, ovaj, kao što je malo prije bilo.

4 P: Što se tiče vojnika iz Žepske brigade, jesu li mnogi od njih bili
5 lovci pa su stoga bili i dobri strijelci?

6 O: Da, ali pre nego što odgovorim na ovo pitanje, samo još jednu
7 napomenu u vezi ovog prethodnog pitanja: znači, nisu sva tri ranjavanja se
8 desila u rejonu žepe. Nisam se ja samo borio oko žepe, ovaj, da ne bude i tu
9 zabune.

10 A ovo tu drugo pitanje, znači, rekao sam, jeste. A zašto znam da nije
11 stvar nagađanja? Znači, ja sam inače, ovaj, rođen, rekao sam jučer, u Sokolcu,
12 ali su mi roditelji živjeli u Han Pijesku, gdje se u opštini u kojoj se dio te
13 enklave Žepa praktično naslanja. Kao dječak sam imao priliku sa ocem da odlazim
14 u ta muslimanska sela - bio je vozač po zanimanju - a jedan veći broj mojih
15 prijatelja koji su prije rata radili u policiju, znači, i Srba i Muslimana,
16 ovaj, su vrlo često mi pričali o, o, o praktično, bukvalno pravim lovačkim
17 podvizima tih ljudi koji su, onako, se malo slobodnije ponašali kada je određena
18 primena zakona u pitanju. Znači, bili su skloni krivolovu jer slabo tko je
19 dolazio u, u te krajeve da bi iskontrolisao neku potpunu primenu zakona.

20 P: I sada ćemo doći do posljednje teme u vezi sa Žepom, o kojoj već duže
21 vremena govorim.

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja bih zamolio da se predoči dokazni
23 predmet 6D49. Riječ je o tekstu na dnu stranice. Dakle, vidimo da je riječ o 30.
24 oktobru 1994., i to o jednom izvještaju stanice javne bezbjednosti Žepa, a
25 upućen je Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike BiH u Sarajevu.

26

27

28

29

30

1 Molim da prijeđemo sada na drugu stranicu, i to dno teksta na B/H/S-u, i treću
2 stranicu negdje pri sredini u verziji na engleskom jeziku.

3 P: Dio na koji bih Vam želio skrenuti pozornost jest onaj dio teksta u
4 kojem se govori o 8. operativnoj grupi. Vidite li taj dio teksta? Otprilike
5 desetak redaka od dna stranice.

6 O: Da, da. Vidim, vidim.

7 P: Tu se dalje kaže sljedeće: o načinu rada čete Luka i pregovorima koje
8 je bez znanja Predsjedništva opštine Žepa održao komandant ovdašnje brigade na
9 Bokšanici, gdje se između ostalog raspravljalo o autonomiji Žepe, što je pod
10 navodnicima, u takozvanoj Republici Srpskoj. Htio bih Vas sada pitati, gospodine
11 generale, jeste li Vi išta znali o tom prijedlogu u vezi sa autonomijom Žepe?

12 O: Kada sam jučer odgovarao na određena pitanja, rekao sam da sam pri
13 dolasku na komandno mjesto puka 23. juna 1995. godine, informisan o stanju u
14 jedinici, a onda i u neposrednom okruženju jedinice. Znači sa težištem na mjesta
15 gdje su bile angažovane snage puka. Između ostalog u, prema zoni Žepe, upoznat
16 sam načelno o tome da se odvijaju određeni pregovori. Znači ne da je održan, a
17 znači ne da je održan jedan, nego određeni pregovori naših snaga sa
18 predstavnicima Žepe da se taj problem na tom dijelu teritorije riješi na
19 zadovoljavajući način za jednu i drugu stranu. Znači, nisam nešto posebno
20 konkretno znao o tome kad, i gdje, i tko vrši to, ali u načelu, znači sam
21 informisan o... o tome.

22 P: A uz ovo što ste upravo kazali, i što stoji u ovom dokumentu,
23
24
25
26
27
28
29
30

1 možete li Raspravnom vijeću dati još nekih detalja?

2 O: Pa, rekao sam da nisam u potpunosti upoznat bio, ovaj, u detaljima,
3 osim u tome da se, da je ta aktivnost, da ta aktivnost postoji. A tko je vodi sa
4 naše strane, tko je sa druge strane, zaista nisam o tome, pošto nisam bio
5 direktno uključen, nisam se posebno interesovao.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ja ću sada prijeći na jednu
7 sasvim drugu temu, za što će mi trebati 15-tak minuta i nema nikakve veze sa
8 onim o čemu sam do sada ispitivao. I zato bih sada zamolio da počnemo s pauzom.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Sada ćemo imati pauzu od 25
10 minuta. Molim da svi ustanu.

11 --- Početak pauze u 15.40h

12 --- Sjednica nastavljena u 16.12h

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse.

14 G. JOSSE: [simultani prevod]

15 P: Generale, juče, gospodin Vanderpuye je zatražio da iznesete Vašu
16 procenu o više osoba koje su optužene u ovom predmetu. Međutim, od Vas nije
17 traženo da kažete Vaše mišljenje o generalu Gveri, i ja bih želeo upravo da o
18 njemu sada govorimo.

19 Molim da se u sistemu elektronske sudnice predoči 1D196. Pre nego što se
20 to uradi, reći ću da je to razgovor koji ste uz upozorenje koje Vam je izrečeno,
21 obavili u kancelariji ovog suda u Banja Luci, 17. oktobra 2005. S Vama je
22 razgovor obavio jedan istražitelj, a prisutan je bio i gospodin McCloskey.

23 Pogledat ćemo sada jedan kraći pasus u kome govorite o generalu

24

25

26

27

28

29

30

1 Gveri. Ako mi dopustite da kažemo sledeće, nije da pokušavam da bilo Vama ili
2 njemu bude neprijatno, jer ono što ste rekli, moglo bi se reći da i nije baš
3 takav kompliment. Molim da pogledamo dvadesetu stranicu na B/H/S-u, pri vrhu i
4 to je trideseta odnosno trinaesta stranica na engleskom.

5 Pri vrhu stranice vidimo da gospodin McCloskey kaže: "O ne, još uvek
6 učimo, pa zahvalni smo Vam na tome što nam kažete. Recite nam gde je Gvero bio u
7 komandi? Koji je bio njegov posao kao pomoćnik komandanta za moralne, verske i
8 pravne poslove? Pretpostavljam zapravo, da 65. nije imao osobu zaduženu za
9 moral, pravna pitanja i verska pitanja." A Vi ste rekli: "Da, jeste. I sad sam
10 zaboravio, pomoćnik za taj posao, major Janković Milivoje. Janković jeste,
11 znači, pomoćnik za verske pravne..." da se zaustavimo tu za trenutak. Ono što
12 ste rekli, major Janković je bio pomoćnik komandanta za moral u Vašoj brigadi,
13 zar ne? Ili u Vašem puku, trebalo bi da kažem zapravo?

14 O: Tako je. Pomoćnik za moral, vjerske i pravne poslove u puku.

15 P: Vi kažete: "U toj grupi komande puka, oprostite, jednostavno sam
16 zaboravio." zato što ste rekli ranije tokom razgovora da ste to zaboravili, zar
17 ne?

18 O: Da. Zaboravio sam na početku razgovora kada me gospodin McCloskey
19 pitao za strukturu puka, jednostavno sam zaboravio za pomoćnika za moral,
20 vjerske i pravne poslove.

21 P: Zatim gospodin McCloskey kaže: "U redu je. Dobro je da ste se setili,
22 inače bi sad bili sa... inače bi sada ste... se zaustavili na Gveri." A

23
24
25
26
27
28
29
30

1   onda Vi kažete: "Samo pitanje, molim Vas". Gospodin McCloskey kaže: "Izvolite."
2   Zatim Vi kažete "Ne, nisam razumeo, zaboravio sam pitanje koje ste mi postavili,
3   jednostavno sam ga zaboravio." I onda smo prešli na ovo: "Koje je bilo Vaše
4   prethodno pitanje?" I gospodin McCloskey zatim ponavlja svoje pitanje: "Kako ste
5   Vi shvatali koja su bila zaduženja i posao Gvere u Glavnom štabu?" Ja sada
6   govorim o tome šta je stvarno radio. Molim da se verzija na B/H/S-u spusti.

7   Vaš odgovor je kako sledi: "Meni je Milan Gvero, direktor Vojne
8   gimnazije, završnu godinu, 4. godinu i kao većina ljudi u životu o nekim svojim
9   nastavnicima, profesorima, imam lepo mišljenje. I iskreno rečeno, najiskrenije,
10   ovaj, tu vrstu posla i u JNA i Vojsci Republike Srpske sam najmanje cenio, ja
11   lično. I iskreno rečeno, ja uopšte ne znam šta su oni u stvari praktično radili
12   osim nekih priprema nekih zakonskih rešenja, predloga." Zaustavimo se tu. Zašto
13   ste rekli da niste imali poštovanja za takvu vrstu posla? Shvatam da Vam je
14   možda neprijatno da odgovorite, ali molim Vas, budite iskreni.

15   O: Pa, nije izraz nepoštovanja, ali najbolja bi, ili najtačnija
16   formulacija, najbliža istini bi bila verovatno neki animozitet prema toj vrsti
17   posla. Jednostavno ga nisam volio, ovaj, kao posao, ne znam iz kog razloga. Da
18   li je to neka treuma... trauma iz prethodnog perioda ili šta je pitanju, ja
19   zaista ne mogu sad da kažem, ali... jednostavno taj djelokrug poslova u vojsci
20   nisam, nisam volio. Znači, nema te veze nikakve sa gospodinom Gverom. Evo, ja
21   sam ovde rekao znači, da mi je bio direktor, završnu godinu vojne gimnazije. Kod
22   njega sam branio diplomski rad i zaista, ovaj, znači, imam jedan odnos formiran
23   iz tog perioda kao o svom, prije svega, rekao bih, nastavniku, profesoru, a tek,

24
25
26
27
28
29
30

1 onda kao pretpo... odnosno starijem i starešini.

2 P: Molim da sada pogledamo sledeću stranicu u verziji na B/H/S-u.
3 Razgovor se, naime, dalje nastavio. Gospodin McCloskey ovom, ovoj temi prilazi
4 na jedan drugi način i on kaže: "On je bio oficir maltene za propagandu, zar ne?
5 Ljudi koji učestvuju u borbama direktno, nije im puno stalo do propagande,
6 međutim propaganda je ipak sastavni deo rada." Vi kažete: "Jasno je to meni, ali
7 ja, znači ne da nisam, ovaj, cenio, nego bukvalno sam mrzeo njihov deo posla.
8 Moj posao, kao komandanta se zna i vidi. A propaganda? Koja crna propaganda?
9 Gvero je bio poražen na početku rata od nekoga koji se nije bavio tim poslom
10 nikad." Molim da mi to malo objasnite generale.

11 O: Kad je u pitanju propaganda, mislio sam ovde, upravo na činjenicu, da
12 pomoćnik komandanta za moral, vjerske i pravne poslove nije imao nikakvih
13 sredstava na raspolaganju, kojim bi mogao vršiti tu propagandu. Nažalost, moćna
14 zna se, kako se može vršiti propaganda na način da to postigne svoj cilj. Morate
15 imati jake, snažne medije. Ali, ne samo na nekom lokalnom nivou, nego... A on to
16 čak nije imao ni u svojoj sopstvenoj državi. Znači i ono što je imala Republika
17 Srpska, gospodinu Gveri je bilo nedostupno i zabranjeno da, da koristi od strane
18 državnog rukovodstva /nerazgovijetno/. Na to sam mislio.

19 P: Molim da se pokaže donji deo. Gospodin McCloskey dalje kaže: "Kakvu
20 vrstu propagande je vršio Gvero?" A Vi kažete: "Verujte da to meni nije jasno.
21 Ovaj, po logici stvari po nekom opisu tog posla, trebalo bi da se bavi određenim
22 informisanjem sopstvenih snaga, sopstvenog sastava. Određene protokolarne

23
24
25
26
27
28
29
30

1 obaveze vojske, kada su neke veće manifestacije, ali njih u ratu gotovo da nije
2 blo." I zatim, tu se zaustavlja traka. U tom trenutku gospodin McCloskey zatim
3 prelazi na jednu sasvim drugu temu. Odgovori koje ste tada dali, su bili Vaše
4 iskreno mišljenje o generalu Gveri, zar ne?

5 O: Tako je.

6 P: I tokom kratkog vremenskog perioda od kada je obavljen taj razgovor
7 pa do današnjeg dana, recite nam da li se u međuvremenu Vaše mišljenje
8 promenilo?

9 O: Ja, kao što sam rekao jučer, znači, sam van vojne službe ali u ovim
10 konkretnim pitanjima, nije se promijenilo moje mišljenje.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Žao mi je što moram da
12 Vas prekinem gospodine Josse, verovatno zbog pitanja koja je postavljao gospodin
13 McCloskey, mislim da svedok... Svedoku su tokom razgovora bile predočene dve
14 različite faze karijere generala Gvere, pa bih želeo da nešto razjasnim sa
15 svedokom. Prvo pitanje koje mu je postavljeno i na koje je odgovorio, odnosilo
16 se na ulogu koju je general Gvero imao u jednom trenutku kao direktor Vojne
17 gimnazije. Da li sam u pravu kada kažem da kada ste govorili o toj ulozi, Vi ste
18 prevashodno govorili samo o njemu kao o direktoru Vojne gimnazije, i ni o čemu
19 drugom?

20 O: Tako je. Časni Sude i o periodu 77... 199... 1977. i 1978. godina.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Radi se o tom periodu.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vaše tadašnje mišljenje i sadašnje
3 mišljenje je i dalje da ne možete bilo šta pozitivno baš reći o ulozi jednog
4 direktora Vojne gimnazije po Vašem mišljenju? Molim Vas da odgovorite sa da ili
5 sa ne.

6 SVEDOK: Dovedi ste me u neprijatnu situaciju. Ja nisam govorio ništa
7 loše o njemu kao direktoru ili čoveku. U tom periodu. Časni Sude, rekao sam da
8 kao većina ljudi, ovaj, u svom životu ima lijepo mišljenje o svojim učiteljima,
9 nastavnicima, profesorima.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zaustavite se sada. Ja ne govorim o
11 Vašem mišljenju o gospodinu Gveri u to vreme, šta ste Vi lično tada mislili, već
12 govorim o Vašem mišljenju o ulozi bilo kog direktora Vojne gimnazije u to vreme.
13 Vaše mišljenje tada i nije bilo visoko u pogledu nekoga tko je direktor Vojne
14 gimnazije, zar ne.

15 SVEDOK: Časni Sude, apsolutno se nismo razumeli.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim onda da mi razjasnite koje je
17 Vaše mišljenje.

18 SVEDOK: Časni Sude, pomenuo sam funkciju generala Gvere iz tog perioda,
19 znači, kada sam ga upoznao. 1977. godine je bio direktor Vojne gimnazije. Rekao
20 sam maloprije, ja nisam imao gotovo nikakvih kontakata sa gospodinom Gverom u
21 tom periodu osim što sam branio na kraju diplomski rad. Odnosno maturalni rad,
22 pardon, kako se to tada zvalo. Znači, nisam uopšte se izjašnjavao u poziciji
23 generalnog direktora Vojne gimnazije, ni gospodina Pujića koji je bio prije
24 gospodina Gvere, ni gospodina Gvere ili nekih naknadnih.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tokom razgovora rekli ste: "Da budem
26 iskren, najiskrenije rečeno, takav posao kako u JNA tako i u VRS, prema

27

28

29

30

1 takvom poslu sam imao, ja lično najmanje poštovanja. Najmanje sam cenio." To ste
2 rekli kada ste govorili o tome da je general Gvero bio direktor Vojne gimnazije.
3 Koji, za koji posao ste imali najmanje poštovanja? Na šta ste mislili kada ste
4 tada davali odgovor?

5 O: Časni Sude, mislio sam na posao koji je general Gvero obavljao u
6 ulozi pomoćnika za moral, vjerske i pravne poslove. Znači, na sadržaj tog posla
7 uopšte, a nije bitno da li je to general Gvero ili netko drugi. Znači, u ovom
8 periodu 1992. kada je došao na tu poziciju.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. U redu. Dakle, ovo je
10 razjašnjeno sada, jer onda sada ne moramo krenuti na drugi aspekt ovog pitanja,
11 budući da je bavljenje propagandnom djelatnošću bio samo jedan od djelova
12 njegovog posla. Izvolite gospodine Josse. Možete nastaviti.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Zahvaljujem, časni Sude. Pokušat ću još ove
14 stvari dodatno razjasniti.

15 P: Dakle, gospodine, po Vašem mišljenju, što je bilo problematično u
16 ulozi pomoćnika za moral u VRS-u?

17 O: Molim Vas, ja ne govorim o tome da je nešto bilo problematično u
18 ulozi pomoćnika. Nego iznosim svoje lične mišljenje, stav, prema sadržaju posla.
19 Shvatate? Znači, posao koji se bavim tim moralom, vjerskim poslovima - koji
20 postaju potpuno novi poslovi, do tad ih nije bilo u vojsci i pravnim poslovima.
21 Znači, prema sadržaju poslova ja imam određeni animozitet, ne volim tu

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vrstu posla.

2 P: Jesam li u pravu gospodine generale, kad kažem da Vi kao borac, ste
3 smatrali da je moral nešto što je, moral nešto što stvara i čime rukovodi
4 zapravo zapovjednik puka, a ne netko tko sjedi za pisaćim stolom u Glavnom
5 štabu. Da li je to suština onoga što želite reći?

6 O: Upravo to.

7 P: Ponovit ću po posljednji put. Ja svakako ne želim nikoga dovesti u
8 neugodnu situaciju, a najmanje svojeg vlastitog klijenta, no zašto ste Vi
9 smatrali da bi se pitanjima morala trebalo baviti u samom puku, a ne na razini
10 glavnog štaba?

11 O: Bojim se da se ne razumijemo. Ja kažem da pitanje morala, na najbolji
12 način može da uradi komandant svojim ličnim primerom. Ne može bilo kakvi tamo
13 objašnjavanje nekakvih ciljeva, borbe, ili ne znam čega drugo u domenu teorije
14 zamijeniti prisustvo komandanta i njegov autoritet ako ga ima. Onda tu ima
15 morala, ima discipline i ide, a poslovi koji zahtijevaju samo teoretisanje, kako
16 to treba raditi, ne mogu, po meni, izgraditi borbeni moral.

17 P: Možda bismo sada mogli pogledati jedan dokument, molim 6D129. Ovo je
18 dokument generala Gvere iz juna 1992., pod naslovom "Sprečavanje odmazde i
19 postupaka sa novinarima i predstavnicima međunarodnih organizacija". I na samom
20 vrhu stranice stoji: "Ovakvi postupci nisu, i ne smeju biti svojstveni
21 pripadnicima naše vojske, jer krnje ugled i moralni lik srpskog vojnika. Ne
22 možemo dozvoliti nekorektno i rasističko ponašanje i postupanje prema nedužnom i
23 nemoćnom stanovništvu samo zato što nisu Srbi."

24

25

26

27

28

29

30

1 Ta rečenica, ova poslednja rečenica koju sam upravo pročitao, odražava li ona
2 Vaše mišljenje o stavovima generala Gvere?

3 O: Odražava. Upravo, ovaj, tako ga ja doživljavam, i vjerovatno je zbog
4 takvih svojih postupaka rada imao i nepritika sa državnim rukovodstvom Republika
5 Srpske. Ne što je štitio nešto, nego je proglašen bio jugonostalgijom, mislim
6 da je imao jedan sukob na ideološkom nivou sa državnim rukovodstvom, ovaj, itd.
7 Proglašen je bio kao zagovornik ideja bratstva i jedinstva, koje su nestale
8 praktično početkom rata, kako su neki mislili i tako dalje.

9 P: Da. Drugim riječima, koliko Vi možete procijeniti, on je bio
10 zagovornik bratstva i jedinstva, koje je postojalo u JNA prije no što se
11 federalna vojska raspala. Je li to tačno?

12 O: To je tačno.

13 P: Kako ste Vi doznali za probleme s državnim rukovodstvom Republike
14 Srpske? /nerazumljivo/ ste znali o problemima koje je general Gvero imao s
15 rukovodstvom?

16 O: Pa, znam da je bila čak i jedna emisija, specijalna, na televiziji,
17 kako se tad zvala, Radio televizija Rep... nije Srpska radio televizija, ne
18 znam... gdje su članovi najužeg državnog rukovodstva, znači, u specijalnoj
19 emisiji otvoreno govorili o tom problemu i generala Gveru proglasili za, šta ja
20 znam, krivca za neke mnoge stvari, kako mu sa takvim mišljenjem, stavom,
21 odnosom, nije mjesto u vojsci. Ja mislim da je bilo tu i pokušaja smjena. Znači,
22 uglavnom preko sredstava javnog informisanja sam saznao za te, za te probleme.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye?

24 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Zahvaljujem gospodine predavajući.
25 Ja bih molio da moj uvaženi kolega tako postavlja pitanja

26

27

28

29

30

1 svjedoku, kako bismo mogli biti sigurni na koje se to razdoblje odnosi. Ovo
2 konkretno pitanje, nije bilo postavljeno na način da bismo mogli shvatiti o
3 kojem je točno razdoblju riječ. Molim da se to razjasni.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, mislim da je ovo ispravna
5 primjedba.

6 G. JOSSE: [simultani prevod] Apsolutno, časni Sude, nemam nikakvih
7 problema s tim, to je vrlo razuman prigovor.

8 P: Dakle, gospodine, kada ste Vi doznali za te, za ta razmimoilaženja
9 između doktora Karadžića, nije li tako, i generala Gvere?

10 O: Pa ja mislim da je to bilo negdje 1994. godine, ali verujte da, da,
11 ovaj ne bih mogao to locirati sad u neki konkretan mjesec, da je to eskaliralo
12 te godine i nastavilo se sve do kraja rata. Ja mislim da je čak general Gvero,
13 da li jednom ili više puta iz, ovaj, smjenjivan ili tako nešto, ovaj, otprilike.
14 Znači, morate shvatiti da je u ratnim uslovima, da nije bilo mogućnosti za neko
15 redovno informisanje, nego s vremena na vrijeme, i od prilike do prilike.

16 P: Kada govorite o generalu Gveri kao zagovorniku bratstva i jedinstva,
17 molim Vas, osobito za nas koji nismo iz bivše Jugoslavije, možete li objasniti
18 što to točno znači?

19 O: Ona, u suštini, ideja bratstva i jedinstva u suštini znači nacionalnu
20 ravnopravnost.

21 P: Jeste li Vi 1995. imali bilo kakvih kontakata s generalom Gverom?

22 O: Ja apsolutno ne mogu sada, rekao sam da sam znači do polovine
23
24
25
26
27
28
29
30

1 1995. godine bio na bolničkom liječenju. Uopšte ne znam da li smo se, da li smo
2 se te godine i vidjeli. Vjerovatno jesmo, ali onda to može biti negde pri graju
3 1995. godine. Zaista, ovaj, ne mogu, ne mogu sada da se... ali sigurno znači,
4 do, do... jer sam od 27. jula 1995. godine na zapadno... zapadnom frontu. Ja
5 zaista se ne sjećam, kad sam, kad sam ga vidio.

6 P: Na osnovi bilo kakvih kontakata koje ste sa njim imali, na osnovi
7 onoga što ste pročitali, a što je on napisao, ili što ste od njega čuli, jeste
8 li imali bilo kakvih razloga da dođete do zaključka da je general Gvero 1995.
9 odustao od svojih stavova o bratstvu i jedinstvu?

10 O: Nisam imao zaista nikakvih drugačijih, ovaj, čovjek je već bio u
11 godinama kada se teško mijenja. Nije to 15 do 20 godina, pa brzo da promijeni
12 mišljenje.

13 P: Zahvaljujem na Vašim odgovorima, gospodine generale.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine Josse. Gospodine
15 Sarapa?

16 Unakrsno ispituje g. Sarapa:

17 P: Dobar dan, gospodine Savčiću, ja sam Đorđe Sarapa, i branilac sam
18 generala Vinka Pandurevića.

19 O: Dobar dan.

20 P: Ja ću Vam postaviti svega nekoliko pitanja. Mislim da će biti vrlo
21 jednostavno da odgovorite.

22 Vi ste maločas rekli da ste 27. jula 1995. godine otišli u Krajinu. Ja,
23 da konkretiziram, to je područje Drvara. Je li tako?

24 O: Tako je.

25 P: Da li bi nam mogli reći, da li ste tokom augusta i septembra te 1995.
26 godine, sreli Vinka Pandurevića i njegovu brigadu na prostoru Grahova i Drvara?

27

28

29

30

1 O: Jesam. Ali da se, da se razumemo, znači, nije to bila Zvornička
2 brigada, nego Treća Drinska brigada sastavljena od više jedinica Drinskog
3 korpusa i za komandanta te brigade je, dok je, znači to je jedan privremeni
4 sastav koji izvršava određeni zadatak. I komandant te brigade je bio Vinko
5 Pandurević.

6 P: Da li bi nam mogli ukratko opisati, koji je bio zadatak Vaše jedinice
7 kojom ste Vi komandovali, i te jedinice, odnosno, te, tako složene brigade kojom
8 je komandovao Pandurević. I ako nam nešto možete reći, o kakvim se borbama
9 radilo?

10 O: Brigada, Treća Drinska brigada na čelu sa gospodinom Pandurevićem,
11 došla je negdje početkom augusta u rejon Drvara, odnosno na pravac Drvara -
12 Grahovo, i dobila je zadatak da pređe u odbranu na liniji granica Republike
13 Srpske, Republike Srpske Krajine desno i lijevo neka planina, čini mi se
14 Jadovnik, jer su snage Vojske Republike Srpske koje su bile na tom pravcu
15 ranije, uglavnom razbijene, i trebalo je prvo stabilizovati odbranu. Manevarski
16 odred te brigade, u javnosti poznat kao Vukovi sa Drine i moja jedinica, su
17 vršile izviđačka dejstva, i aktivna dejstva u pravcu Grahova... Grahova. Ispred
18 sebe smo u tom momentu imali hrvatsku vojsku, sastavljenu od najelitnijih
19 jedinica hrvatske vojske koje su prethodno zauzeli Knin, odnosno kompletnu
20 Republiku Srpsku Krajinu i... znači praktično, borbe se vode sa hrvatskom
21 vojskom na prostoru Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine.

22 P: Hvala Vam. Zahvaljujem na odgovorima i ja nemam više pitanja. Ja sam
23 završio.

24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Živanović.

2 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ja bih zamolio za dodatna
3 pitanja u unakrsnom ispitivanju i to u vezi s jednim dokumentom koji mu je
4 predložen dok je unakrsno ispitivao tim za gospodina Borovčanina, a to je u vezi
5 sa dokumentom P107. Imao bih samo nekoliko pitanja. Možda desetak minuta.

6 [Sudije vijećaju]

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite.

8 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

9 Unakrsno ispituje g. Živanović:

10 P: Dobar dan. Dobar dan, gospodine Savčiću.

11 O: Dobar dan.

12 P: Vi ste jučer imali prilike da vidite dokument 1, ovaj dokument P107.
13 To je zapovest za aktivna borbena dejstva od 2. jula 1995. godine. Sećate se
14 toga, radi se o operaciji Krivaja 95?

15 O: Sjećam se.

16 P: Ja ću Vam pokazati drugu verziju istog tog dokumenta, međutim mislim
17 da je zgodnije, pošto se radi o dve verzije istog dokumenta, zgodnije bi bilo da
18 to pogledate istovremeno, pa bih molio da se to svedoku da *ELMO*.

19 Molio bih da pogledate. Sad ispred sebe imate onu verziju koju ste jučer
20 videli. Ona je na ekranu. A ako je moguće da se istovremeno pokaže i ova druga
21 verzija koju sam dao. Ne znam da li je tehnički izvodljivo?

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanović, hoćete li

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uputiti svjedoka na neki konkretni dio ovog dokumenta?

2 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li kazati o kojem dijelu teksta
4 je riječ? Je li to na vrhu ili dnu stranice?

5 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Riječ je o petoj stranici, i to ne ovog
6 dokumenta, nego jednog drugog kojeg sam već dao poslužiteljici.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] No, poslužiteljici je potrebno znati o
8 kojoj točno stranici govorite u tom dokumentu.

9 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Riječ je o stranici 03380.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Ali, koji dio te stranice?

11 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Riječ je o prvom pasusu, četvrtom retku
12 te stranice.

13 SUDAC KWON: [simultani prevod] Prije no što prijedemo na to, možete li
14 reći koji je ERN broj tog dokumenta?

15 /nedostaje simultani prevod/
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDAC KWON: [simultani prevod] Naime, broj *ERN* u elektronskom sustavu je
2 drugačiji od oba ova dokumenta koje ste Vi sada predočili.

3 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Postoje dvije verzije tog dokumenta.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa ono što sugerira sudac Kwon jest da
5 postoji više verzija.

6 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, postoji jedna verzija koja je u
7 elektronskom sustavu, i druga verzija.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali nama je rečeno da ono što je
9 prikazano u elektronskoj sudnici, jest ono što se predočilo jučer svjedoku. A
10 *ERN* brojevi ne odgovaraju, što znači da postoje tri verzije tog dokumenta.

11 G. ŽIVANOVIĆ:

12 P: Molim da pogledate 4. red ovog dokumenta koji je pred Vama, koji ste
13 jučer inače pročitali. Samo sa verzije gde ovaj red nije bio precrtan.

14 O: Mislite na ovo: "Organi bezbednosti i vojne policije."

15 P: Jeste. Apsolutno. Apsolutno. Evo, ja ću da Vam pročitam, pa Vi, samo
16 mi recite da li sam tačno pročitao.

17 Ta rečenica glasi: "Organi bezbednosti i vojne policije odredit će
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 rejone prikupljanja i obezbeđenja ratnih zarobljenika i ratnog plijena." Da li
2 se slažete da je ta rečenica precrtana u ovoj verziji.

3 O: Ovdje, izgleda da je precrtana, samo mi je ovo...

4 P: Da li vidite da na gornjoj margini ove stranice stoji rukom pisani
5 tekst, i od tog rukom pisanog teksta, do ovog precrtanog teksta, ide jedna
6 strelica.

7 O: Tako je.

8 P: Ja ću da pročitam i ovaj rukom pisani tekst, a Vi mi recite da li sam
9 ga tačno pročitao?

10 "Rejon prikupljanja ratnih zarobljenika je rejon Pribićevac."

11 O: Rejon Pribićevcu.

12 P: U Pribićevcu možda.

13 O: Tako piše.

14 P: Da li možete malo samo da spustite...

15 I iznad toga je napisano "i ratnog plena".

16 O: Da. Rejon prikupljanja ratnih zarobljenika i ratnog plijena je rejon
17 Pribićevcu.

18 P: Hvala. I recite mi molim Vas, sada kad pogledate ovu stranicu,
19 pogledat ćete još jednu rečenicu koja je precrtana odmah ispod. Nešto, doduše,
20 dva reda niže. Ja ću je opet pročitati, a Vi recite da li sam tačno to pročitao?
21 "Organi bezbednosti će propisati i potčinjenim komandama proslediti, na znanje i
22 primenu, režime bezbednosti u zoni borbenih dejstava."

23 O: Tako piše.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A recite mi, da li tačno da sa obe strane tog teksta, koji je
2 precrtan, dakle, ovih rečenica, stoje reči "ne"?

3 O: Tako je.

4 P: To je sve. Hvala Vam. Nemam više pitanja.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem. Je li to dokument
6 gospodine Živanoviću koji ste dobili od tužitelja.

7 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da. Ja sam ga dobio od tužitelja, i on
8 je iz elektronskog sustava.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Pretpostavljam da će sada
10 usljediti i dodatno ispitivanje. I koliko dugo će trajati?

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mislim oko pola sata.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

14 Dodatno ispituje g. Vanderpuye:

15 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

16 P: Gospodine Savčić, dobar dan. Vama su postavljena neka pitanja o tome
17 kako je general Gvero bio zagovornik bratstva i jedinstva. Jeste li Vi ikada
18 osobno razgovarali o tim stavovima generala Gvere?

19 O: Nismo razgovarali o tim konkretnim stavovima, ali mi je to poznato
20 jer čovjeka poznajem dugi niz godina.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Želio bih Vam sada predočiti dokument 2756 u elektronskom sustavu
2 sudnice. Prije no što Vas zamolim da pročitate ovaj dokument, pitat ću Vas
3 sljedeće, znate li Vi kakvi su bili stavovi generala Mladića u vezi s bratstvom
4 i jedinstvom?

5 O: Pa, mislim da su bili vrlo slični.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, izvolite gospodine
7 Josse.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] A odakle sada ovo? Ja prihvaćam da sam
9 ispitivao bratstvo i jedinstvo ali to ne znači da moj uvaženi kolega može na
10 osnovi toga postavljati pitanja o stavovima koje je imao Mladić s time u vezi.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li to komentirati gospodine
12 Vanderpuye.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja, zapravo ne bih ovo komentirao,
14 osim toga je pitanje već dobilo odgovor.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Primjetio sam i gospodina McCloskog na
16 nogama. Gospodine McCloskey.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, ovo konkretno pitanje je
18 zapravo moja specijalnost i mogao bih dati vrlo jasan odgovor na ovo.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da moramo zaustaviti ovu
20 diskusiju da se konzultiram sa svojim kolegama.

21 [Sudije vijećaju]

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na pitanje je već uslijedio odgovor, no
23 bez obzira, čak i da nije odgovoreno, mi bismo dopustili odgovor, jer se na taj
24 način dodatno osvjetljavaju stavovi generala Gvera u vezi s bratstvom i
25 jedinstvom u to vrijeme. Ne znam imate li namjeru krenuti dalje s tim

26

27

28

29

30

1 pitanjima, ali možda biste mogli preći na drugu temu. Međutim, želite li, možete
2 nastaviti i s ovim ispitivanjem.

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Mislim da mogu krenuti dalje.

4 P: U redu. Želio bih Vam sada predočiti dokument 2756. Postavljena su
5 Vam neka pitanja o odnosu generala Gvere i vrhovne komande. Je li to 2756 ili
6 2757? Ja bih molio 2756. U redu. Mislim da je ovo taj dokument. Želeo bih da Vam
7 skrenem pažnju na drugi pasus. Molim da se pokaže dno stranice kako bi svjedok
8 mogao da pročita.

9 O: Drugi pasus?

10 P: Da.

11 O: To je ova jedna rečenica. Je li tako? Je li na to mislite?

12 P: Ne, oprostite. Mislim na celi drugi pasus, to je zapravo onda treći
13 pasus na ovoj stranici. To je dopis generalu Gveri od doktora Radovana
14 Karadžića, datum je 17. juli 1995. godine. Želeo bih da pogledate drugi pasus,
15 gde se u ovom pismu navodi generalu da je sabotirao naredbu o isključivom
16 informisanju putem Ministarstva informacija. I između ostalog, neovlašteno je
17 kontaktirao sa međunarodnim organizacijama bez dozvole i prisustva ovlaštenih
18 državnih organa. I poziva se general da odgovori.

19 Želeo bih da sada pokažem svedoku drugu stranicu dokumenta. Sledeća
20 stranica, molim. Da li ste imali priliku da ovo pročitate gospodine?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Evo, sada sam to pročitao. Znači.

2 P: Da li Vam je bilo poznato da postoji neslaganje, odnosno, da je
3 predsjednik bio nezadovoljan kako je general obavljao svoje dužnosti.

4 O: Poznato mi je da je bilo neslaganje, da je general Gvero trpio
5 određene pritiske, a o uzrocima neslaganja, ja sam maloprije iznio svoje
6 mišljenje. Da li je to bilo nezadovoljstvo kvalitetom rada ili načinom rada, ja
7 ne bih u to mogao da ulazim.

8 P: Molim da se svedoku pokaže 2757, u sistemu elektronske sudnice.
9 Dokument nosi datum 18. juli 1995., a to je odgovor na prethodni dokument koji
10 smo pogledali. Ovo je poslao general Gvero. Da li ste imali priliku da pročitate
11 ovaj dokument?

12 O: Evo, upravo sad čitam, prvi put vidim... i ovaj i prethodni dokument.

13 P: U redu. U ovom dokumentu, general Gvero kaže da je izvršavao
14 naređenja i da je dokaz tome uspeh VRS-a u Srebrenici, Žepi i na drugim
15 frontovima. Da li vidite da to piše u dokumentu?

16 O: Vidim.

17 P: Sada bih želeo da Vas uputim na iskaz koji ste dali tokom unakrsnog
18 ispitivanja, odgovarajući na pitanja mog cenjenog kolege gospodina Meeka. On Vas
19 je konkretno pitao o prisutstvu viših oficira u Novoj Kasabi 13. jula 1995. U
20 svom odgovoru, rekli ste da ste znali da je general Mladić bio tamo, i da nitko

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 drugi Vama nije bio spomenut. Da li se sećate tog svog odgovora?

2 O: Sećam se svog odgovora.

3 P: Da li se sećate šta ste rekli gospodinu McCloskom tokom razgovora u
4 oktobru 2005. u pogledu toga šta Vam je major Malinić rekao u vezi sa prisustvom
5 viših oficira u Novoj Kasabi 13. jula 1995.?

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Izvolite, Odbrana?

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Ovaj prigovor iziskuje da svedok bilo izađe
8 iz sudnice, bilo skine slušalice s ušiju. Ja ne znam da li svedok razume
9 engleski?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da razume. Ne razumete engleski,
11 uopšte ne razumete engleski?

12 SVEDOK: Ruski.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da skinu slušalice, ili ukoliko
14 želite da izađe iz sudnice, onda ćemo ga izvesti iz sudnice. Kako želite.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] Dovoljno je da skine slušalice.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ja znam kuda ide ovo dodatno
18 ispitivanje, ja znam šta je rekao svedok tokom razgovora. Shvatam da se kada se
19 vrši unakrsno ispitivanje, ponekada to radimo na vlastitu štetu. A tokom
20 razgovora svedok je rekao, premda on tvrdi da je to predmet spora, da je general
21 Gvero bio u Novoj Kasabi tog dana. Međutim, mi smo smatrali da to nikada nije
22 bila teza tužilaštva. Ukoliko tužilaštvo, međutim, tvrdi da on

23

24

25

26

27

28

29

30

1 jeste, da general Gvero jeste tamo bio tog dana, onda najpre, zašto o tome nisu
2 ispitivali ranije, i zašto nisu izvodili tezu na tom osnovu? A ako to nije
3 njihova teza, zašto je uopšte to bitno da je svedok rekao da je Malinić rekao da
4 je Gvero tog dana bio u Novoj Kasabi? Možda ja nešto nisam razumeo, možda sam
5 preuranjeno skočio, ali je ovo zaista vrlo važno i osetljivo pitanje.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

7 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Izvinjavam se, ne volim da ovo radim.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nije regularno. Ja bih obično pitao
9 branioca da li se protive.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne, razlog zašto sam ustao je da po mom
11 mišljenju, ja, meni ne smeta tko će odgovoriti na ono što sam ja izneo.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite onda, gospodine
13 McCloskey.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, kada se izvodi, izvode
15 dokazi Tužilaštva i teze Tužilaštva, onda jedino ja mogu da govorim u ime
16 Tužilaštva. Mi smo usred dodatnog ispitivanja. Taktika branioca da odgovore i
17 predoči svoje odgovore sudu, je nešto što je interesantno, ali ja ne vidim na
18 koji način teza tužilaštva ima bilo kakve veze sa odgovorom koji ćemo čuti od
19 ovog svedoka. Najpre, to se odnosi na vjerodostojnost, jer smo vidjeli da je on
20 odgovorio tokom unakrsnog ispitivanja na pitanje gospodina Meeka da je general
21 Mladić bio jedini za koga je Malinić rekao da je bio

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tamo. I mi znamo da je meni rekao da je tamo bio i Gvero. Tako da se to
2 isključivo postavlja kao pitanje iz tog razloga. A sad, da li je to deo,
3 sastavni deo naše teze, ili ne, je nerelevantno. On sada želi da ja govorim o
4 široj slici i da objašnjavam o čemu se tu radi. Ja se ne protivim tome, ali
5 smatram da imamo dokaze da je general Gvero bio u Novoj Kasabi, s obzirom na ono
6 što je svedok rekao meni u Banja Luci.

7 I on je preneo šta je Malinić rekao o tome da je general Gvero bio u
8 Novoj Kasabi. Ja sam realan, ja mislim da to... ja ne mislim da to dokazuje
9 vanrazumne sumnje da je on zaista bio tamo, ali pokazuje da postoje dokazi da
10 jeste bio i ako to uzmete u obzir sa svim drugim dokazima odbrane i tužilaštva,
11 Vi ćete verovatno ovaj iskaz uzeti u obzir. I mislim da ćete moći da saslušate
12 te dokaze na odgovarajući način bez potrebe da odbrana ovako skače.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Na ovaj način se ne mogu izvoditi dokazi
15 Tužilaštva. On kaže, bilo time želi da ospori verodostojnost vlastitog svedoka,
16 a po mom mišljenju on nema pravo to da radi, jer je to njegov vlastiti svedok.
17 Ili pak kaže, to je zato što se to naposljetku može ispostaviti da je teza
18 Tužilaštva, da Gvero zaista tamo jeste bio. U izvesnoj meri ovo je fundamentalno
19 pitanje koje se odnosi na prirodu sistema kako se vodi ovo suđenje.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ako ćemo se ovime baviti, onda bolje da
21 svedok izađe iz sudnice. Nije primereno da se ovakva rasprava vodi pred

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 svedokom.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne bih želeo da ovo eskalira van
3 razumne mere. I mislim da ćemo Vam uskoro reći kuda idemo. Hvala.

4 [Sudije vijećaju]

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Oprostite, prekinuli su me. Mislim da sam
6 već postigao ono što sam hteo da kažem, a to je: ovo je zaista nešto je vrlo
7 važno, i shvatam da se unakrsno ispituje na vlastiti rizik. Ali, ovo nije
8 trivijalno pitanje. Da li je general Gvero bio u Novoj Kasabi tog dana ili ne.
9 Ukoliko je potrebno, ukoliko sam ja pogrešno procenio, onda je svedok trebalo da
10 izađe iz sudnice još na početku, onda se svakako izvinjavam i veću i cenjenom
11 kolegi iz Tužilaštva. Mislim da sam izneo sve argumente i nema potrebe da se
12 ponavljam. No, naglašavam da ovo nije trivijalno pitanje po našem mišljenju.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Meek, da li ste želeli
14 nešto da kažete.

15 G. MEEK: [usmeni prevod] Ako mi dozvolite, samo nešto. Gospodin
16 McCloskey čini mi se pogrešno prikazuje moje unakrsno ispitivanje i odgovor
17 svedoka u izvesnoj meri. Jer, na 48. stranici počev od reda 24 do 49. stranice
18 red 2, gospodin McCloskey iznosi da kada sam ja pitao da li je general Mladić
19 bio jedini za koga je Malinić rekao da je bio tamo, iskreno rečeno, moje pitanje
20 je bilo, a to je na stranici 54. jučer, kada Vi kažete komandant, nije li tačno

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da Vam je Malinić rekao da je general Mladić bio tamo i da je razgovarao sa
2 ratnim zarobljenicima 13. na fudbalskom terenu. Moje pitanje nikada nije bilo da
3 li je Malinić Vama rekao da je general Mladić bio jedini koji je tamo bio
4 prisutan? Mislim da je gospodin McCloskey pogrešno prikazao moje reči.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dodatno ispitivanje ne proizilazi nužno
6 samo iz pitanja već i iz odgovora. No, samo trenutak. Moram da se posavetujem sa
7 kolegama.

8 [Sudije vijećaju]

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Naša je odluka sledeća. Kao što sam
10 rekao, dodatno ispitivanje ne proizilazi samo iz postavljenih pitanja tokom
11 unakrsnog ispitivanja već i iz izjava svjedoka odgovarajući na ta pitanja tokom
12 unakrsnog ispitivanja. I ti odgovori mogu izaći van opsega postavljenog pitanja.
13 Mi smatramo da je pitanje savršeno primereno, i prihvatamo... se može ticati
14 pitanja verodostojnosti. Međutim, želimo da jasno stavimo do znanja da nakon što
15 je sada otvoreno ovo poglavlje, a general Gvero svakako nije bio spomenut kada
16 je svedok odgovarao na pitanje koje mu je postavio gospodin Meek, Vi ćete imati
17 mogućnost da dodatno postavite pitanja svedoku gospodine Josse, ukoliko želite
18 nakon dodatnog ispitivanja tužilaštva.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala. Časni Sude ja ne bih želeo da
20 dodatno komplikujem stvari, ali ukoliko će gospodin Vanderpuye skretati pažnju
21 svedoka na deo razgovora, mi mislimo da imamo jedan problem s prevodom. I onda
22 što bismo želeli...

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ukoliko ćete sada ulaziti u
24
25
26
27
28
29
30

1 pojedivosti, onda je bolje da svedok ne bude prisutan u sudnici.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Sve što hoću da... da vidimo da li mogu
3 ovom prići na sledeći način. Odgovor, pri dnu 36 stranice na engleskom. Molim
4 gospodina Vanderpuya da pita svedoka da to pročita u izvornoj verziji na B/H/S-u
5 pa da onda čujemo prevod. Ja ne bih... ukoliko želi tome da pride na neki drugi
6 način, onda nema veze.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste spremni?

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Jer, rekli ste da bih ja to mogao da uradim
9 kasnije.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ja nisam nameravao
12 da udovoljim zahtevu mog cenjenog kolege.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali on to može da uradi sam ako želi.
14 Rekli smo mu da može kasnije da postavi pitanja.

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da, svakako.

16 [Sudije vijećaju]

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

19 P: Možda bi trebalo da postavim svoje pitanje budući da je prošlo već
20 izvesno vreme od kad sam Vam ga postavio.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Pitao sam Vas, da li se sećate šta ste tačno rekli gospodinu
2 McCloskom tokom razgovora iz oktobra 2005. u pogledu toga šta je major Malinić
3 Vama rekao o prisustvu viših oficira u Novoj Kasabi 13. jula?

4 O: Ne znam da li je bilo postavljeno pitanje šta mi je major Malinić
5 rekao ili je bilo formulisano da li znam tko je od oficira glavnog štaba bio?
6 Znam da sam odgovorio da je bio general Mladić i rekao sam: "Ne znam tačno, čini
7 mi se i general Gvero", znači: "Ne znam tačno, čini mi se".

8 P: Pročitat ću Vam Vaš odgovor, možda će Vam to pomoći.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa to je upravo moja poenta. Ja bih želeo
10 da svedok pročita svoj odgovor na B/H/S-u pa da čujemo prevod.

11 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja ću ga pitati da li je ono što ću mu
12 ja pročitati, da li će mu to osvežiti sećanje. Nevezano za to da li je to tačno
13 prevedeno. To je potpuno zasebno pitanje.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Time ćemo se baviti kasnije gospodine
15 Josse. Kasnije mu možete to izneti. Izvolite gospodine Meek.

16 G. MEEK: [usmeni prevod] Znam da ćete reći da nisam u pravu, ali
17 pogledajte pitanje gospodina Vanderpuye, red 24., 47. stranica. On je rekao, od
18 mog kolege gospodina Meeka. On Vas je pitao u pogledu prisustva viših

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 oficira u Novoj Kasabi 13. jula. Pogledajte moje pitanje, ja ga nikad nisam
2 pitao višim oficirima, već o samo jednom. O generalu Mladiću. I iskreno rečeno,
3 ovo je svedok tužilaštva. Tužilaštvo može da postavi pitanje koje želi, i ne
4 sviđa mi se da se dovodi svedok pred sud, a onda sada pokušavaju da diskredituju
5 vlastitog svedoka. Ako dovode svedoke za koje znaju da neće govoriti istinu,
6 onda ne bi trebalo da ih pozivaju, jer to nije etički.

7 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ovo je prevedeno svedoku, mi sad imamo
8 jedan veliki problem.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ovo nije veliki problem, kao što sam
10 Vam rekao. Pravo na dodatno ispitivanje svedoka proizilazi iz odgovora koje je
11 dao, a ne samo i isključivo iz pitanja koja su mu postavljena. Vi ste mu
12 postavili pitanje onako kako jeste gospodine Meek, no odgovor svedoka je išao
13 dalje od Vašeg pitanja. Izvolite gospodine Vanderpuye. Vi ste svedoku želeli da
14 pročitate deo njegove izjave.

15 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li bismo mi mogli da pratimo, da li
17 to imate samo na B/H/S-u ili i na engleskom?

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Postoji prevod izjave na engleski.
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pretpostavljam da ćete čitati prevod.
3 Mislim da nećete čitati na B/H/S-u?
4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ne, ja imam odštampanu verziju, pa
5 pokušavam da vidim da li...
6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja sam se pitao da li postoji i
7 elektronska... verzija na engleskom?
8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U elektronskoj sudnici, nisam siguran?
9 G. JOSSE: [simultani prevod] To je 1D196.
10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala. Hteo sam da pročitam ono što je
11 na 36. stranici verzije na engleskom.
12 [Sudije vijećaju]
13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] 25. do 31. reda.
14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi ćete to sad pročitati na engleskom,
15 prevodioci će to prevesti na B/H/S.
16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U redu.
17 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja ponavljam da mi ne prihvatamo taj
18 prevod.
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uprvao sam to i hteo da kažem.
2 Imat ćete mogućnost da svedok, budući da nema tekst na B/H/S-u pred
3 sobom, Vi ćete mu moći kasnije predočiti taj tekst.
4 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala.
5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Kako bih bio tačan, ovo je transkript,
6 a ne prevod. Dakle, netko je zapisao reči...
7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, nemojte da sada o tome govorimo
8 pred svedokom. Pročitajte šta imate i postavite pitanje.
9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]
10 P: Pitanje je bilo: "da li Vam je kasnije Malinić rekao nešto o Beari?"
11 Vaš odgovor je: "Koliko se sećam, Beara nije spominjan, jedino je rekao
12 da 13. Mladić se pojavio na fudbalskom terenu. Govorio je sa ratnim
13 zarobljenicima, a Gvero se također pojavio negde sa jednom ekipom televizije."
14 Pitanje: "Gde se pojavio Gvero?" Odgovor: "U Novoj Kasabi. I Gvero i Mladić. To
15 je bilo jedino mesto o kome govorim."
16 Da li Vam to osvežava sećanje u pogledu toga šta ste rekli gospodinu
17 McCloskeyom 2005. u oktobru?
18 O: Ja sam maloprije rekao, ono što se ja sjećam kako sam rekao. Da
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sam rekao i znao sigurno da je bio general Mladić, a za generala Gveru da sam
2 rekao da je možda bio, ili čini mi se da je bio. Znači, te sam, pardon,
3 formulacije, upotrebio. Koliko se ja sjećam.

4 P: Moje pitanje se zaista odnosi na to da li Vam je major Malinić rekao
5 da je Gvero bio tamo ili ne? Ne šta ste Vi znali, nezavisno od toga šta Vam je
6 rekao major Malinić.

7 O: Major Malinić jedino sigurno zna da je bio general Mladić. A kad on,
8 kao čovjek koji bio prisutan na tom mjestu, kaže da se ne sjeća da li je netko
9 drugi bio, onda ja to pogotovo ne mogu da tvrdim.

10 P: Hvala, gospodine Savčiću.

11 Moj cenjeni kolega, gospodin Petrušić, Vas je unakrsno ispitivao o
12 napadu na Srebreničku enklavu. Ispravite me ako grešim, no na osnovu Vaših
13 odgovora, čini se da Vi kažete da Srebrenička enklava nije napadana pre 2. jula.
14 Da li je to suština onoga što ste Vi rekli?

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite gospodine Petrušiću.

16 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsjedavajući, ovo nije prigovor u pravom
17 smislu, ali želim samo skrenuti pažnju, da ja nisam ispitivao svedoka o napadu
18 na Srebreničku enklavu, nego sam... nego sam svedoku predočavao dokument iz koga
19 se vidi, govori o napadu na Srebreničku enklavu. A taj dokument je dokument 838,
20 paragraf 2. Samo utoliko tražim da se tužilac koriguje.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Gospodine Vanderpuye.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Moje pitanje za svedoka je, koji je
2 njegov odgovor, svedočenje, u pogledu tog napada? Šta se on seća, koji je bio
3 njegov odgovor? Ništa ne pokušavam da impliciram, samo želim da vidim da li je
4 to tačno.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin Petrušić želi da
6 preformulišete prvi deo svog pitanja, koji ste zasnovali na sledećem osnovu,
7 rekli ste, nekoliko pitanja je moj cenjeni kolega gospodin Petrušić postavio u
8 pogledu napada na Srebreničku enklavu. A on kaže, ja nikada nisam postavljao
9 pitanja o napadu na Srebreničku enklavu, pa je potrebno da preformulišete to.
10 Jučer Vam je pokazan dokument gde se između ostalog govorilo i o napadu na
11 Srebreničku enklavu. I da li je Vaš stav da pre 2. jula nije bilo napada na
12 Srebreničku enklavu? Ja sam Vam sada to preformulisao umesto Vas i nadam se da
13 sam time pojednostavio stvari.

14 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Jeste.

15 P: Da li se razumeli pitanje cenjenog sudije? Molim, ako jeste razumeli,
16 da odgovorite na pitanje.

17 O: Razumio sam pitanje, časni Sude. Ja sam se na pitanja gospodina
18 Petrušića izjašnjavao samo po pitanju pisanih dokumenata, a ne o konkretnim
19 borbenim radnjama u Srebrenici i oko Srebrenice. To meni nije poznato. Ja sam u
20 Srebrenici jedan jedini put u životu bio i to negdje 2000. godine. Znači, ne
21 znam da li je bilo napada prije 2. jula i ostalo. Uglavnom sam negde krajem
22 1992. godine u rejonu Bratunca smo se branili od napada iz

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Srebrenice. A ostalo, ja nisam učestvovao u tome i zaista ne znam. Znači,
2 izjašnjavao sam se o dokumentima, a ne o konkretnim događajima.

3 P: Zahvaljujem što ste ovo razjasnili gospodine Savčiću. Postavljena su
4 Vam i neka pitanja u vezi s oružjem koje su koristile muslimanske snage tijekom
5 operacije u Žepi. Moj uvaženi kolega, gospodin Josse Vam je također postavljao
6 pitanja s tim u vezi. Ispravite me ako griješim. No, ono što bih ja želio znati
7 jest sljedeće, kakvo ste naoružanje Vi imali na vlastitom raspolaganju?

8 O: Upravo na pitanja nekoga od odbrane, i na to pitanje sam odgovorio.
9 Znači, imali smo, koristili smo... koristili smo, preciznije rečeno, pješadijsko
10 naoružanje, sredstva za blisku protiv oklopnu borbu. A to su ručni raketni
11 bacači. Koristio sam dvije vatrene grupe minobacače 120 mm i topove B1 76mm.
12 Znači to je ono što je korišteno u sukobima u Žepi sa naše strane. Odnosno, šta
13 sam ja koristio, a ne znam da li je netko nešto drugo. Ali čini mi se da nije. I
14 rekao sam, to je vrlo teško prohodno zemljište.

15 P: Imam jedan dokument koji bih želio predočiti svjedoku, no vidim da je
16 17.30h.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imate još uvijek 15 minuta na
18 raspolaganju. Pauzu ćemo imati u 15 minuta do 18.00 sati.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U redu. Hvala.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Istu stvar je gospodin Vanderpuye kazao u
22 vezi s nekim mojim pitanjima. Možemo li čuti vremensko razdoblje na koje se to
23 odnosi.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem, no gospodin Vanderpuye
25
26
27
28
29
30

1 će predočiti jedan dokument iz kojeg će to biti jasno. Je li to točno ili ne,
2 gospodine Vanderpuye?

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da, to se vidi iz dokumenta.

4 P: No prije no što predočim taj dokument pitat ću sljedeće. Znete li ili
5 ne da li je korišteno i kemijsko oružje, odnosno, jeste li imali na raspolaganju
6 kemijsko oružje u to vrijeme, a pri tom mislim na juli 1995. negdje oko dvadeset
7 i prvog.

8 O: Nismo imali hemijsko oružje, osim neke vrlo ograničene količine
9 policijskih bojnih otrova koje su namenjene za privremeno onesposobljavanje žive
10 sile i koji se koriste svaki dan u svijetu u naseljenim mjestima, velikim
11 gradovima, s ciljem da se određene veće koncentracije ljudstva, nemiri, stave
12 pod kontrolu. Osim takvih, znači policijskih bojnih otrova, koje smo imali i
13 prije rata, ja za druge apsolutno ne znam. Niti sam ih bilo kada koristio. Nisam
14 koristio... ove sam koristio, policijske, u jedno dva slučaja, i to protiv
15 srpskih snaga, kada smo trebali uspostaviti kontrolu.

16 P: U redu. Sada bih zamolio da se svjedoku predoči dokument 2517.
17 Gospodine Savčić, ovaj dokument nosi datum od 21. jula od 1995. Ako pogledamo
18 dno dokumenta, onda ćemo videti da ga je napisao, odnosno izdao, general
19 Tolimir. Želio bih da pogledate pasus broj 4. U tom pasusu stoji sljedeće:
20 "Mišljenja smo da je povoljnije obavljanje direktnih pregovora nakon nanošenja
21 gubitaka neprijateljskoj živoj sili. Molimo da nam se dodjele sredstva za
22 razbijanje neprijateljske odbrane u rejonu Brezova ravan i Purtići." Da li to
23 vidite?

24 O: Vidim.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Josse.

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Prevod u elektronskoj sudnici je drugačiji
2 nego ovo što stoji, što je sada pročitano. Dakle koristi se "ljudstvo" a ne ovo
3 što je pročitao moj uvaženi kolega.

4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] U redu. Pročitat ću onda točno ono što
5 piše u elektronskoj sudnici.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Zahvaljujem i gospodinu Josseu
7 i gospodinu Vanderpuyeu.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

9 U svakom slučaju, želio bih da sada pogledamo peti pasus. Vi vjerojatno
10 vidite da ovdje stoji sljedeće: "Najpogodnije bi bilo njihovo uništenje
11 upotrebom hemijskih sredstava, ili aerosolnih mina i bombi." Je li to u skladu s
12 onim kemijskim oružjem, koje ste upravo opisali kao nešto što Vam je stajalo na
13 raspolaganju tijekom tih borbi?

14 O: Gospodine Vanderpuye, ja nisam rekao da nije to, ili da nam je to
15 stajalo na raspolaganju tokom tih borbi. Da bi to bolje razumeli, znači ta
16 sredstva, odnosno ta policijska... policijski bojni otrov za privremeno
17 onesposobljavanje žive sile, zahtjeva i da postoje određena sredstva za njihovu
18 primenu. Znači, to su hemijska puška tipa Shermalin iz koje ne možete da uradite
19 ništa na otvorenom prostoru. Ja govorim o ovim sredstvima, zaista o nikakvim
20 drugim sredstvima ja nemam nikakvih saznanja. Ali, tu ih nisam koristio, nije
21 bilo jednostavno... na otvorenom prostoru ta sredstva se izgube kao da... kao da
22 nisu ni korištena.

23 P: Možete li nam kao prvo kazati, što je to aerosolna mina?

24 O: Mi je u vojnoj policiji nismo imali, nismo koristili i nije mi
25 poznato o čemu se radi.

26

27

28

29

30

1 P: Dakle, kada general Tolimir iznosi ovaj prijedlog, da se koristi
2 kemijsko oružje, da li Vi shvaćate o čemu on ovdje govori, u ovom dokumentu?

3 O: Zaista mi nije jasno šta misli, šta predlaže. Ja znam ono što je
4 sigurno, da osim sredstava koje sam pomenuo nekoliko puta, drugih ja nisam imao
5 niti sam čuo da postoje u Vojsci Republike Srpske.

6 P: Ako pogledate posljednji pasus, tu stoji sljedeće: "Mišljenja smo da
7 bi se uništavanje zbjegova muslimanskog stanovništva iz prvca Stublića, Radave i
8 Brloške Planine. Muslimane bi prinudili na bržu predaju." Da li Vam to daje neku
9 predodžbu o čemu je riječ u ovom prijedlogu?

10 O: Ovi rejoni koji se ovde navode, su prilično daleko od naših snaga.
11 Datum, koliko sam vidio malopre na početku, je 21. juli, je li tako?

12 P: To je tačno. Možda bismo mogli to prikazati na ekranu?

13 O: Tadašnje pozicije, na dan 21. juli, Vojske Republike Srpske i Žepske
14 brigade su iste kao i 15. jula popodne. Znači pomerena je samo linija na pravcu
15 Gusanica. Znači mi ne možemo fizički doći do... do... ovde se kaže, zbjegova
16 stanovništva. Između tog stanovništva, ako se nalazi u ovim rejonima, i naših
17 snaga, su snage Žepske brigade koje brane položaje kao i na početku sukoba. U
18 ovom trenutku 1995.

19 P: U redu. Zahvaljujem gospodine Savčiću. Molim dokazni predmet
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P0005. I molim stranicu 15 u verziji na B/H/S-u i stranicu 10 u verziji na
2 engleskom jeziku. U redu. Skrenuo bih Vam pozornost na pasus na ovoj stranici
3 gdje se govori o Drinskom korpusu i mislim da su Vam s tim u vezi postavljena
4 neka pitanja u unakrsnom ispitivanju. Da li Vam poznato izgleda ovaj pasus,
5 gospodine Savčiću? Ispravite me ako griješim, ali iz Vaših odgovora u unakrsnom
6 ispitivanju, čini se da sugerirate, kako zapovjed koja je izdana 2. jula 1995.,
7 koja je promijenila direktivu koja je upućena Drinskom korpusu.

8 O: Da. Jer u zapovesti od 2. jula stoji da je zadatak Drinskog korpusa
9 da što pre izvrši potpuno fizičko odvajanje Srebrenice od Žepe i suzi, što ovde
10 ne stoji. Znači i suzi enklavu Srebrenica na gradsko područje. Ali, evo, vidite
11 i sami da tog dijela ovdje u direktivi, u zadatku Drinskog korpusa, nema.

12 P: Shvaćam. Dakle, Vi biste se onda složili s time da je cilj operacija
13 u kojima je sudjelovao Drinski korpus, a kao što stoji ovdje u ovom dokumentu,
14 jest da se spriječe komunikacije između osoba u dvije enklave, tako što će se
15 planirati borbena operacija i stvoriti neizdrživa situacija potpune nesigurnosti
16 bez ikakve nade za preživljavanje ili život stanovnika Srebrenice i Žepe. Dakle,
17 Vi biste se složili da to jest bio cilj zapovjedi koja je izdana 2. jula 1995.?

18 O: To je bio zadatak koji je dat Drinskom korpusu.

19 P: Cilj u zapovjedi od 2. jula, koju ste vidjeli, bila je sužavanje tih
20 enklava na njihovo gradsko područje. Je li tako?

21 O: Rasijecanje i sužavanje, to je zadatak bio koji je dat.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: U redu. I cilj tog zadatka bio je stvaranje uvjeta pod kojim će se
2 moći eliminirati te enklave. Je li tako?

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je zapravo unakrsno
4 ispitivanje po našem mišljenju. I to cijeli niz pitanja.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.

6 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Pa ja ću predočiti jedan drugi
7 dokument, pa se to može pročitati. Možda bi bilo jednostavnije da ja to
8 pročitam, nego da to stavljamo na grafoskop ili ekran, od toga da se traži od
9 svjedoka da čita što stoji u dokumentu.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja mislim da je smisao ovih pitanja,
11 zapravo, da li tu postoji razlika ili ne. Ali, moram se prvo konzultirati sa
12 svojim kolegama.

13 [Sudije vijećaju]

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi smatramo da gospodin Josse želi reći
15 u svojem prigovoru da Vi koristite sugestivna pitanja, i u tom smislu on je u
16 potpunosti u pravu. No, način na koji ćete Vi to činiti, to je Vaš problem. Vi
17 morate odlučiti što ćete i kako ćete učinit. Ali, morate preformulirati svoje
18 pitanje. Međutim u svakom slučaju, sada je vrijeme za pauzu. Imat ćemo pauzu od
19 25 minuta.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Početak pauze u 17.47h
2 ... Sjednica nastavljena u 18.14h
3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye.
4 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.
5 Nakon što sam pregledao transkript i posavjetovao se sa svojim kolegama
6 odlučio sam krenuti na jednu drugu temu.
7 P: Gospodine, postavljeno Vam je više pitanja u vezi s kretanjima
8 stanovništva u... na području Žepe u julu. Odnosno, sredinom jula, i htio bih
9 Vam postaviti nekoliko pitanja s tim u vezi. Imam ovdje jedan dokument UNPROFOR-
10 a od 15. jula za koji nemam prijevod. No, reći ću Vam sljedeće, tu stoji
11 sljedeće: "Tijekom tjedna" pri tom se misli na tjedan prije 15. jula, broj po
12 pravilu 65ter je 2875, dakle "tijekom tjedna, prije 15. jula, dolazilo je do
13 sporadične artiljerijske minobacačke i vatre otvarane iz strojnica upućene na
14 zaštitna područja, i to osobito na grad Žepu. Prošle subote, 8. jula, bošnjaci
15 su zatražili od UNPROFOR-a da im vrate 127 komada oružja koji su UNPROFOR-u
16 predati po dogovoru o demilitarizaciji od 8. maja 1993. godine. To oružje je
17 predato, ali nije se smatralo da ima osobitu važnost u vojničkom smislu." Jeste
18 li Vi znali za ovu situaciju u vezi s kojom sam upravo ovo pročitao?
19 O: Situaciju u vezi sa sporadičnim dejstvima zaista, ovaj, rekao sam da
20 sam 14. jula tu došao, šta sam radio i šta sam radio u vremenu od 15. do 24. i
21 25. To sam potpuno objasnio. Šta sam od sredstava ratne tehnike koristio.
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Prema tome, sve van toga apsolutno mi nije poznato.

2 P: U redu. Dakle, želite li kazati da Vi ništa niste znali o situaciji
3 kakva je bila na terenu u trenutku kada ste stigli na područje Žepe?

4 O: Pa, znao sam uopštenu situaciju. Znači, ovaj, ja kada sam... došao
5 sam posle napada koji je usledio, znači ne u... na teritoriju Žepe, nego na
6 liniju razdvajanja sukobljenih strana. Selo Žepa je nešto dalje od te linije.

7 P: Pročitat ću Vam još neke stvari iz ovog dokumenta: "Položaj UNPROFOR-
8 a u ovom džepu također je kompliciran. 79 Ukrajinaca u džepu pod srpskim su
9 granatiranjem od 27. juna, a granatiranje se ovog tjedna pojačava. Ranije ovog
10 tjedna, Srbi su pokušali istisnuti Ukrajince sa promatračkog mjesta 9 na južnom
11 djelu džepa. Kasnije toga tjedna, promatračka mjesta 1, 2 i 3 na jugozapadnom
12 djelu džepa, također su se našla pod napadom." Imate li Vi bilo kakvih saznanja
13 o okolnostima... o tim okolnostima, kada ste tamo stigli?

14 O: O ovim okolnostima nemam. Znači ovde se govori o 27. junu, ja sam u
15 to vreme još na komandnom mjestu u Crnoj Rijeci, i zaista ne znam šta se dešava
16 na liniji sukoba. Ja znam da moje snage nisu imale sredstava podrške, znači
17 artiljerije, da bi mogle vršiti granatiranje udaljenih područja.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse?
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Rečeno mi je da je svjedok kazao juni a to
2 bi imalo više smisla.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi ste kazali 27. juni a ne 27. juli.
4 Je li tako?

5 O: Čini mi se da ovde stoji... red ovaj... kako to ide, 66, 2 da se
6 govori o 27. junu. Možda ja nisam dobro shvatio gospodina Vanderpuya. Ovo
7 bombardovanje koje se pominje da se... da je 79 Ukrajinaca izloženo srpskom
8 bombardovanju, naročito 26. juna, jel' tako stoji?

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

10 P: Da, to je tačno. No, ono što mene zanima jest da li ste Vi za to
11 znali, ili ste doznali u vrijeme kada ste stigli na područje Žepe?

12 O: Dakle, moj odgovor je bio jasan, 27. juna ja sam još uvijek u, na
13 komandnom mjestu u Crnoj Rijeci. Sjećate se da je 26. bio onaj napad na komandno
14 mjesto glavnog štaba, i ja zaista ne znam šta se dešava tamo negdje... ovaj...
15 na udaljenom dijelu fronta od pozicije gdje se ja nalazim.

16 P: Jeste li 15. jula znali da je 79 Ukrajinaca o kojima se govori u ovom
17 dokumentu, da se oni od 27. juna nalaze izloženi granatiranju?

18 O: Oni se nisu nalazili izloženi granatiranju. Mi smo bili u, odnosno,
19 naši starešine general Mladić, general Tolimir, u direktnoj vezi sa
20 potpukovnikom Durnjikom /u engleskom transkriptu: "Dunik"/, komandantom snaga
21 UNPROFOR-a, dnevno su bili u kontaktu. Ja se ne sećam da se on žalio na bilo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kakav nekorektan postupak sa naše strane, pogotovo ne na granatiranje.

2 P: Jeste li u julu, dakle negdje oko 15. jula, znali za napade na
3 promatračka mjesta, dakle OP1, OP2 i OP3, da je postavljen jedan ultimatum s tim
4 u vezi 30. juna?

5 O: Uopšte ne znam poziciju ovih tačaka koje govorite, niti znam tko je
6 dao ultimatum. Prema tome, ne mogu se izjasniti o tome.

7 P: U redu. Preći ćemo na nešto drugo. Postavljana su Vam pitanja o tome,
8 odnosno, konkretno o promatračkom mjestu broj 2 i postavljeno Vam je pitanje je
9 li to mjesto bilo pod kontrolom VRS-a ili UNPROFOR-a? Ja ću Vam iznijeti
10 slijedeće. Riječ je o dokumentu 2671. Dakle, riječ je o dokumentu 2671.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse?

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Sada kada sam imao trenutak vremena
13 razmisliti, možda je pitanje jednostavno semantike i možda griješim, ali da li
14 moji uvaženi kolega ima pravo reći: "Ja Vam tvrdim slijedeće."? Jer u pitanju
15 prije toga on iznosi cijeli niz navoda u vezi s činjenicama, a svjedok odgovara
16 da ništa o tome ne zna i ja mislim da bi moj uvaženi kolega trebao znati da je
17 ovdje riječ o dodatnom ispitivanju.

18 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ja prihvaćam da je moj kolega iznio
19 ove komentare, ali se sa njima ne slažem. Ja sam svjedoku potpuno na pravičan
20 način iznio određene činjenice. Ja ga nisam, ja mu ništa nisam sugerirao.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I ne tražim od njega nekakav konkretan odgovor.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne znam da li je tu riječ o tome da se
3 dvoje ljudi iz dviju zemalja ne razumiju, koji govore istim jezikom. Što biste
4 Vi sada željeli da mi učinimo gospodine Josse?

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja ne tražim nikakvu odluku, ja sam
6 jednostavno želio iznijeti jednu primjedbu i nastaviti ću promatrati situaciju.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, hvala Vam što nas promatrate takvim
8 okom sokolovim gospodine Josse. Idemo dalje. Mislim da ste shvatili što Vam je
9 gospodin Josse želio reći.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Ja
11 bih molio da se svjedoku pokaže jedan dio teksta koji je niže dolje. Nadam se da
12 se to sada vidi na grafoskopu, tu stoji "Kontrolna točka broj 2, Bokšanica, a na
13 kojem se nalazi i komandant snaga UNPROFOR-a. Sa njim je postignut dogovor da se
14 ne napadaju njegove pozicije uz uslov, a ne otvaraju vatru po našem B/P-u, što
15 je prihvatio uz zahtjev da se njegove pozicije ostave na mjestima na kojima se
16 nalaze, a on će nam zauzvrat dostavljati podatke o aktivnostima neprijatelja i
17 da neće pozivati avijaciju NATO-a." Dakle, gospodine, jeste li znali za ovu
18 situaciju negdje oko 15. jula, kada ste bili na području Žepe?

19 O: Ne. Ja znam da je bilo prisustvo avijacije NATO pakta, nastala je
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 jedna pomalo komična situacija, kao plod borbenog neiskustva. Naime, avioni su u
2 prvom momentu letili nadzvučnim brzinama, ali to smo mi malo kasnije shvatili.
3 Mislili smo da je usledilo bombardovanje, potražili smo objekte za zaštitu, a
4 kasnije smo ustanovili da je... radilo se o sasvim nečemu drugom. Znači, ovo
5 nije moj dokument i... ja sam iznio malo prije kakav je bio... kakva je bila
6 pozicija na tom punktu UNPROFOR-a u Bokšanici, da je tu gotovo neprekidno bio
7 potpukovnik Durnjik i da je održavao vezu sa svojim snagama u Žepi, da je
8 odlazio u Žepu, vraćao se gore i tako dalje.

9 P: U redu. Molim da malo podignemo stranicu. Do samog vrha, hvala.
10 Možete li pročitati, kome je upućena ova poruka?

11 O: Iskreno rečeno, ja ne znam šta je ovo gore, GSSRS. /nerazgovijetno/
12 Drinskog korpusa i komandi 65. zaštitnog motorizovanog puka. Borbeni izvještaj
13 dostavlja brigada meni. Neuobičajeno, potpuno.

14 P: U redu. Molim za jedan trenutak strpljenja gospodine Savčić i časni
15 Sude.

16 [Zastupnici Tužilaštva se konsultuju]

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Hvala, gospodine
18 Savčiću. Nemam više pitanja u okviru dodatnog ispitivanja.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Josse, da li želite da
20 postavite dodatna pitanja svedoku?

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, časni Sude.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

23 Dodatno unakrsno ispituje g. Josse:

24 [Branilac ispituje putem prevodica]

25

26

27

28

29

30

1 P: Molim da se predoči 1D196 putem sistema elektronske sudnice.
2 Interesuje me 56 stranica na B/H/S-u, a 36 na engleskom. Generale, molim da se
3 prisjetite tog razgovora. I želeo bih da sada detaljno govorimo o proceduri koja
4 je sledena tokom tog razgovora. Gospodin McCloskey govori na engleskom, a Vi ste
5 tada odgovarali na srpskom, zar ne?

6 O: Nažalost, osim malo ruskog, drugi jezik ne razumijem.

7 P: Jedan prevodilac je bio prisutan, zar ne?

8 O: Da. Jedan prevodilac.

9 P: Kako bi nam svima bilo jasno, prevodilac nije simultano prevodio.
10 Drugim rečima, gospodin McCloskey bi Vam postavio pitanje, onda se to prevodilo
11 na srpski, zatim ste Vi dali odgovor na srpskom i onda bi se to prevelo na
12 engleski. Zar ne?

13 O: To je bila procedura. Da. Upravo tako.

14 P: Sve što su svi učesnici u razgovoru /sic/, snimano je na audio traku,
15 zar ne?

16 O: Jeste.

17 P: Vidimo da je gospodin McCloskey postavio pitanje, 4 reda od vrha, na
18 stranici koja je pred nama. Stoga to pitanje je postavljeno na engleskom. A ono
19 što ovde vidimo, recite mi da li se slažete s tim, je zapravo prevod koji ste Vi
20 čuli u tom trenutku. Drugim rečima, to nisu reči gospodina McCloskeyog, već su
21 reči prevodioca. Kako je prevodilac preveo reči gospodina McCloskeyog. Zar ne?

22 O: Pa tako je, ja inače ne bi mogli da komuniciramo jer...

23 P: Upravo tako...
24
25
26
27
28
29
30

1 O: ... ne znamo obadvojica jedan jezik nego...

2 P: Upravo tako. Molim da pročitate pitanje gospodina McCloskeyog, onako
3 kako Vam je prevedeno. I to polako molim.

4 O: To je ovo pitanje: "Kasnije, u razgovoru sa Malinićem, da li Vam je
5 išta rekao, ako Vam je ispričao bilo šta vezano za Bearu?" Mislite na to
6 pitanje?

7 P: To sam imao na umu. A sada ću Vas zamoliti da pročitate svoj odgovor.
8 No, molim Vas da to izuzetno polako uradite. Jer, prevod ovog odgovora je nešto
9 što posebno interesuje Odbranu generala Gvere. Molim da to polako učinite. Ja
10 bih to uradio, ali ja imam isti problem kao gospodin McCloskey, ja ne govorim
11 Vaš jezik.

12 O: Dakle, odgovor glasi: "Za Bearu, iskreno rečeno, ja se ne sećam. Jer
13 taj dan, 13. jula je samo general Mladić tu došao. Obratio se ovim, ovim ratnim
14 zarobljenicima i koliko je meni poznato, i čini mi se da je tu se negdje možda i
15 general Gvero pojavljivao sa nekim televizijskim ekipama."

16 P: Dakle, u svom odgovoru, Vi ste rekli: "Čini mi se, koliko je meni
17 poznato."

18 O: I čini mi se da je... tu se negdje možda i general Gvero pojavljivao.

19 P: Tačno je, zar ne, da ta informacija koju ste saopštili davajući taj
20 odgovor, potiče iz razgovora koji ste imali sa majorom Malinićem, zar ne?

21 O: Da. Ali, molio bih Vas da imate u vidu da je ovo 2005. godina,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 znači, 10 godina posle tih događanja. I ja, iskreno rečeno, više apsolutno se ne
2 sećam, osim onog razgovora 27. jula, kada sam naišao u Kasabu, i zadržao se
3 jedno pola sata, kad smo mi ponovo na ovu temu razgovarali. Nije ovo bila, ovaj,
4 baš nešto prisutna tema u našim razgovorima. Nešto se nismo često ni vidali da
5 bi o tome pričali.

6 P: Tokom glavnog ispitivanja, kada Vas je pitao gospodin Vanderpuye, Vi
7 ste sudijama rekli da ste nedavno imali razgovor sa majorom Malinićem o predmetu
8 Vašeg svedočenja. Da li se toga sećate?

9 O: Da. Ali nisam rekao nedavno.

10 P: Kada ste imali taj razgovor, molim Vas?

11 O: Pa, ne mogu se tačno sjetiti, ali negdje, možda par mjeseci posle
12 ovog mog razgovora u Banja Luci sa gospodin McCloskeyim.

13 P: U to vreme, odnosno, tokom tog razgovora, da li ste uopšte govorili o
14 generalu Gveri?

15 O: Ne, vjerujte. Mene je interesovalo samo, ovaj, da li se Malinić sjeća
16 da li je dobio onaj telegram sporni o kome smo pričali. Da li se on toga sjeća.
17 I on mi je tada potvrdio da, da je siguran da je taj telegram nije dobio. O
18 ostalim detaljima, vjerujte, da nismo apsolutno razgovarali.

19 P: U to vreme, kada ste razgovarali sa Malinićem, da li ste imali utisak
20 da će Malinić biti svedok Tužilaštva u ovom predmetu?

21 O: Pa, znam da, da... ja ne znam da li je on već bio pozivan na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 razgovor ili ne, ali nije mi bilo poznato da li će biti, ovaj, svjedok u ovom
2 predmetu. Ali, iskreno rečeno, logičnije bi bilo da je netko tko je direktan
3 učesnik nečega, da odgovore na to pitanje, nego netko tko je iz druge, treće
4 ruke nešto saznavao, pa onda, ovaj, o tome se izjašnjava.

5 P: Danas, kada odgovarate na ova pitanja, da li Vam je... da li ste
6 upoznati sa time da je Tužilaštvo donelo odluku da ne pozove majora Malinića da
7 svedoči u ovom predmetu.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Vanderpuye, pre nego što
9 odgovorite na pitanje. Izvolite, gospodine Vanderpuye.

10 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Ulažem prigovor na pitanje. Ono nema
11 osnova. Nije povezano sa dodatnim ispitivanjem. I nije relevantno za iskaz
12 svedoka.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Po našem mišljenju, to se odnosi na njegovo
14 stanje svesti kada je davao odgovore o navodnom prisustvu generala Gvere u Novoj
15 Kasabi.

16 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Sporna izjava je data 2005. godine.
17 Tako da, osim ukoliko moj cenjeni kolega želi da utvrdi kakvo je bilo stanje
18 svesti svedoka u vreme kada je dao tu izjavu. Onda je to, inače je to
19 nerelevantno za ovaj postupak.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zaustavite se, zato što je svedok ovde.

21 [Sudije vijećaju]

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nitko među nama ne vidi u čemu je
23 relvantnost toga, tako da predlažemo da pređete na sledeće pitanje, gospodine
24 Josse.

25 G. JOSSE: [simultani prevod] Nemam više pitanja. Premda bih želeo da
26
27
28
29
30

1 iznesem izvesne argumente, a o tome ću govorit kada su budemo bavili dokaznim
2 predmetom.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse.

4 Gospodine generale, ovime je završeno Vaše svedočenje. Nemamo više
5 pitanja za Vas, što znači da ste slobodni. Možete ići. Naše osoblje će Vam
6 pomoći. Pre nego što izađete iz sudnice, želim da Vam kažem da u ime Pretresnog
7 veća Međunarodnog suda, zahvaljujem Vam se što ste došli. Želim Vam srećan
8 povratak kući.

9 SVEDOK: Hvala, časni Sude.

10 [Svjedok se povlači]

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dokumenti. Tužilaštvo.

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Za glavno
13 ispitivanje nismo imali dokumenata. Svi su dokumenti već, ili uvršteni u spis,
14 ili označeni u svrhu identifikacije. Kad je reč o dodatnom ispitivanju, imam
15 P02756, P02757 i to je to.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jedan se odnosi na Karadžića a drugi na
17 Mladića. A ne, zapravo to je pismo koje je Karadžić uputio Gveri, jedno, a drugo
18 je Gvero uputio Karadžiću.

19 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Upravo tako.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse, imate li prigovora?

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sada mogu da govorim o dokaznim
22 predmetima pukovnika Trkulje. Kad je reč o tome, ja bih želeo da mi dozvolite
23 izvesno vreme da o njima razmislim. Oni su korišteni tokom dodatnog ispitivanja.

24 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Prvi je korišten tokom glavnog
25 ispitivanja.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Žao mi je što se ovako namećem, ali,
2 nije li reč o 2756 i 2757?

3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Oprostite, to je korišteno tokom
4 unakrsnog ispitivanja.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nisu li ti dokumenti već uvršteni u
6 spis?

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Jedan od njih jeste. Napravljen je pokušaj
8 da se jedan od njih uvrsti u spis putem prethodnog svedoka.

9 Oprostite, ja sad ovako napamet razmišljam, na glas razmišljam. Ja sam
10 želeo da iznesem sve argumente u pogledu Trkulje, ali mogu to i sada da uradim,
11 vezano za ovog svedoka. Trebat će mi samo par trenutaka.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U međuvremenu, da li bismo mogli da
13 rešimo pitanje dokumenata koji dva tima odbrane žele da predlože na usvajanje
14 preko ovog svedoka. Jedan potiče od tima odbrane Popović, to je dokument ID382.
15 Oprostite, ID382, da li ima prigovora? To je naređenje o aktivnim borbenim
16 dejstvima.

17 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Nemamo prigovor.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ni jedan drugi tim odbrane se ne
19 protivi, tako da se to usvaja u spis. Zatim imamo i tim Borovčanin, koji želi da
20 se u spis uvrste tri dokumenta, 4D120, 4DP8 i 4D197 /greška u engleskom
21 transkriptu?/. Pojednostiti u vezi sa ovim dokumentima su već dostavljene. Da li
22 ima prigovora?

23 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Nema prigovora.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Stojanoviću.

2 G. STOJANOVIĆ: Samo jednu rečenicu, časni Sude. Dokument 4D120 je na
3 prevodu i koliko smo dobili informaciju, u ponedjeljak će biti to u sistemu na
4 engleskom. Hvala Vam.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Nema prigovora. Usvajaju
6 se. A kad je reč o 4D120, to će biti označeno u svrhu identifikacije, a u
7 potpunosti će biti uvršteno u spis nakon što dobijemo prevod.

8 Gospodine Josse, da bude savršeno jasno... da, izvolite gospodine
9 Petrušiću.

10 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsjedavajući, pošto je već reč o uvođenju
11 dokumenata, vezano za svedočenje svedoka Savčića, onda ću predložiti da se
12 odbrana generala Miletića predlaže da se uvrsti u dokaze predmet P35, koji je
13 već u sistemu i nosi broj P1033, a to je naredba od 13. jula 1995. godine, koju
14 je odbrana koristila tokom unakrsnog ispitivanja ovog svedoka. Također, hoću
15 skrenuti pažnju veću da predmet P838, koji je odbrana također koristila u
16 unakrsnom ispitivanju, je već u sistemu i nosi broj P107. Hvala.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam na tome gospodine Petrušiću.
18 Da proverimo, P1033 nije već uvršten ili? P35, to je također P1033. Da li ima
19 prigovora? Ne znam da li je već predloženo, zato pitam. Ponekad je to u sistemu
20 a da nije bilo usvojeno. To nije predloženo. Ima li prigovora? Gospodine,
21 Vanderpuye... na bilo koji od ova dva dokumenta?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Teško mi je da shvatim o kom se
2 dokumentu radi.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima dva broja. Siguran sam da će nam
4 gospođa Fauveau pomoći.

5 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Da li bi nam mogli da mi pokaže
6 primerak tog dokumenta, da ga pogledam?

7 GĐA. FAUVEAU: [simultani prevod] Reč je od dokumentu koji je bio na
8 spisku Tužilaštva. Reč je o dokumentu koji je potpisao, odnosno otkucao general
9 Mladić, i mi se ne protivimo tome da cenjenom kolegi dostavimo jedan primerak
10 ukoliko želi da ga pogleda.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Dovoljno ste sad sve
12 pojednostavili.

13 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Nemamo prigovor.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Nema prigovora. A drugi je P838
15 /engleski prevod 838/? Možete li molim Vas ponoviti broj?

16 GĐA. FAUVEAU: [simultani prevod] Drugi je P838, koji je identičan
17 dokumentu P107, koji je već uvršten u spis, a reč je o naređenju generala
18 Živanovića od 2. jula 1995. godine.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda nema potrebe da se to
20 ponovo usvaja u spis.

21 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Sve je u redu. Nemamo nikakav
22 prigovor.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li neki drugi tim odbrane želi da
24 predloži neki dokument u vezi sa ovim svedokom Savčićem. Nema? Da li mislite da
25 možete da završite iznošenje svojih argumenata za 10 minuta, gospodine Josse?

26 G. JOSSE: [simultani prevod] Mogu, osim jedne stvari, o tome ću
27
28
29
30

1 govorniti na kraju. Najpre bih želeo nešto da jasno kažem. Ja ne želim da iznosim
2 argumente o nekim načelnim stvarima. Kada ću prihvatiti da dva dokumenta u vezi
3 sa svedokom Savčićem, koje predlaže tužilaštvo na usvajanje su očigledno važni
4 dokumenti za odbranu generala Gvera, i oni će svakako u nekom trenutku biti
5 uvršteni u spis. Kao što sam već rekao, jedan od njih je na spisku za Trkulju,
6 također.

7 Kad je reč o njima, i o dokumentima za Trkulju, dati svedok nije imao
8 saznanja ni o jednom od tih dokumenata, i zaista je na Pretresnom veću u meri u
9 kojoj žele da pažljivo prate sve dokazne predmete koji su predloženi na ovom
10 suđenju. Stoga, strane su morale pažljivo da paze kada se predočavaju dokumente
11 /sic/, naročito kada postoji neslaganje između strana u pogledu nekog dokumenta.

12 Kada svedok kaže da ništa ne zna o nekom dokumentu, mi smatramo da je to
13 isto kao i da taj dokument je predložen od strane Tužilaštva ili advokata, a ne
14 preko svedoka. To je posebno tačno kada strana koja poziva svedoka upravo to
15 čini. Drugačija je situacija ukoliko suprotna strana to čini kako bi osporila
16 verodostojnost tog svedoka.

17 Da li Tužilaštvo može da osporava kredibilitet vlastitog svedoka je
18 jedno veoma veliko pitanje kojim ne želim sada da se bavim. Na to pitanje se
19 aludira u podnesku koji su timovi odbrane jučer podneli, u vezi sa dokumentima
20 sa spiska 65ter koji su korišteni tokom dodatnog ispitivanja. To su konkretno
21 pasusi... ne znam zapravo koji su to...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Videli smo taj podnesak, tako da nema
2 potrebe...

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala. Pretresno veće, po našem mišljenju,
4 zaista treba da odluči da li Tužilaštvo ima pravo to da čini što želi. Navodno
5 tvrde da rade.

6 Kad je reč o spisku koji imam pred sobom, mi bismo zamolili da tri
7 dokumenta koji su povezani sa Trkuljom, a koji nisu bili na spisku 65ter, da
8 budu označeni u svrhu identifikacije, u očekivanju Vaše odluke po jučerašnjem
9 podnesku koji smo podneli. Kad je reč o preostala tri dokumenta, ja sada zapravo
10 više iznosim jednu opasku. Na Pretresnom veću je da donese odluku. Zapravo, to
11 je isto kao i da strane jednostavno kažu: "Evo, ovde je dokument koji želimo da
12 se uvrsti u spis."

13 No, časni Sude, ja prihvatam da svi ovi dokumenti, pod uslovom da su
14 autentični ali to nije problem koji se sada postavlja, su dokumenti iz onog
15 vremena, i *prima facie* su relevantni i prihvatljivi za ovaj predmet. Reći
16 suprotno bilo bi apsolutno apsurdno. I zato kažem da će mi zapravo trebati možda
17 više od 10 minuta. Jer, prisetite se 27. Augusta, to je bio ponedjeljak,
18 gospodin Thayer je rekao da je postigao sporazum sa Odbranom, i to konkretno
19 zapravo sa mnom, prevashodno, u vezi sa više dokumenata o Žepi. I nije da ga
20 kritikujem sada. On svakako još uvijek radi na pripremi tih dokumenata. A onda
21 je zatražio od Pretresnog veća da razmotri usvajanje u spis dokumenta P528. Reč
22 je o izveštaju Ujedinjenih Nacija koji ima 107 stranica, o događajima u
23 Srebrenici. Nakon što sam sada razmotrio to pitanje, ja se tome oštro protivim,
24 i bit će mi potrebno više vremena da Vam obrazložim zašto.

25

26

27

28

29

30

1   No, razlog zašto ja to sada kažem je to da se to uklapa u argumente koje
2 sada iznosim. Ja moram da prihvatim da taj izveštaj o tim događajima je
3 pripremljen nekoliko godina nakon događaja i on je suštinski suprotan ovim
4 konkretnim dokumentima. Ali, pitanje je sada, kako Pretresno veće, da li je
5 Pretresno veće zadovoljno da dokumenti iz onog vremena se usvajaju u spis, a
6 svedok kada mu se pokaže dokument, kaže: "Ja ništa ne znam o tom dokumentu." Mi
7 smatramo da je to neprimeren način da se dokumenti usvajaju u spis.

8   Možda će Veće u nekom trenutku odrediti kada da iznesemo naš argument u
9 pogledu tog dokumenta P128, a ja bih pozvao Tužilaštvo da također odredi kada
10 bismo o tome mogli da govorimo.

11   PREVODILAC: Predsedavajući sudija nije uključio mikrofon.

12   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo nešto da razjasnimo, koja su to
13 tri dokumenta za koja tražite da budu označeni u svrhu identifikacije za sada u
14 očekivanju odluke po zajedničkom hitnom podnesku od jučer?

15   G. JOSSE: [simultani prevod] Tri dokumenta koja je gospođica Stewart
16 označila sa dva krstića.

17   SUDIJA PROST: [simultani prevod] Gospodine Josse, želim da Vam postavim
18 jedno pitanje. Kada kažete: "konkretno strana koja poziva svedoka", da li time
19 pravite razliku između dokumenata koji se predoče svedoku tokom unakrsnog
20 ispitivanja, i gde je odgovor svedoka "nikada nisam video taj dokument i ništa

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ne znam o njemu", jer ja se tačno sećam da je bilo više takvih dokumenata koji
2 su putem unakrsnog ispitivanja uz takve odgovore uvršteni u spis. Da li hoćete
3 da kažete da postoji razlika da li je to strana koja poziva svedoka, ili
4 unakrsno ispituje svedoka, kada se radi o prihvatljivosti dokumenta?

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, časni Sude. I razlog za to je upravo
6 ono što ste sada naveli. Ali, kažem i zato što mi ostajemo pri tome da strana
7 koja poziva svedoka nema prava da osporava kredibilitet vlastitog svedoka. Mi
8 smo puno toga videli tokom proteklih nekoliko dana, i sad da li su ovi dokazni
9 predmeti način da se zapravo bavim ovim veoma teškim pitanje dokaznih predmeta,
10 nisam siguran. Verovatno ne.

11 SUDIJA PROST: [simultani prevod] Ja samo pokušavam da utvrdim da li Vi u
12 suštini kažete da dokument ne može biti uvršten u spis ukoliko svedok nije
13 upoznat sa tim dokumentima kada se osporava kredibilitet svedoka, ili pak Vi
14 kažete da je to jedan opšti princip, da strana koja poziva svedoka ne može da
15 uvrsti u spis neki dokument, ukoliko svedok kaže da ne zna ništa o tom
16 dokumentu.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Samo kada strana koja je pozvala svedoka
18 osporava verodostojnost vlastitog svedoka.

19 SUDIJA PROST: [simultani prevod] Dakle, samo kada se o tome radi, u samo
20 toj kategoriji, a ne kada se radi o nekim drugim svrhama, kako bi se proširio
21 opseg unakrsnog ispitivanja.

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Upravo tako.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, imate dva minuta.
2 Ako želite, možete nam se i sutra obratiti, pa da danas završimo.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, mogu iskoristiti ove dvije minute.
4 Mislim da što se tiče ovog pitanja, izvještaja UN-a, gospodin Thayer će sutra
5 biti spreman iznijeti našu argumentaciju s tim u vezi. Ali, što se tiče pitanja
6 osporavanja kredibiliteta svjedoka, želim reći sljedeće. Strana u postupku
7 uvijek može osporavati kredibilitet svjedoka, jer ovaj koncept da se to ne može
8 činiti, prastari je koncept koji ide prema samim temeljima kontradiktornog
9 sistema i ja znam da u većini jurisdikcija on je ostavljen po strani. Sada se
10 odbacuje čak i termin "neprijateljskog svjedoka", i kao što sam ja rekao u samoj
11 uvodnoj riječi, mnogi od naših svjedoka neće biti u potpunosti pouzdani, zato
12 što su bili umiješani u te događaje.

13 Kada svjedoka odbrana odvede na jedno područje o kojem se uopće nije
14 govorilo tijekom glavnog ispitivanja, i kada se postavljaju sugestivna pitanja,
15 onda se tu događa nešto čime bih se ja htio sada pozabaviti a ne ostaviti to za
16 kasnije.

17 Kada mi postavljamo pitanja gospodinu Savčiću, mi smo odlučili da nećemo
18 postavljati sugestivna pitanja, upravo zato što smatramo da to nisu

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 baš najpouzdanija pitanja i smatramo da je bolje dobiti odgovore na drugačiji
2 način. I zato smo se odlučili protiv toga. No, činjenica jeste da se to koristi
3 u unakrsnom ispitivanju. Dakle, to je naše mišljenje s tim u vezi. No, ako
4 želite, mi možemo govoriti o tome i znatno šire. Što se tiče dokumenata, možemo
5 o tome nastaviti i sutra.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pretpostavljam da ćemo sutra
7 razgovarati o tome. Razgovarat ćemo i o izvještaju UN-a 528.

8 [Sudije vijećaju]

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Imate li Vi idućeg svjedoka za sutra,
10 Blaškića?

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, on je spreman za svjedočenje. Mi
12 smo ga ostavili po strani i čekali kada će on biti potreban da uskoči. Međutim,
13 mi možemo sutra iznositi i samo našu argumentaciju. No, mi možemo sa tim
14 svjedokom raditi idućeg tjedna.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vidim da su neki branitelji uznemireni.
16 Želite li da prvo imamo svjedoka, pa onda da vodimo ovu raspravu gospodine
17 Josse?

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja mogu reći da ja volim ovakvu vrstu
19 diskusija, ali nisam siguran da imam dovoljno argumenata da vodim diskusiju
20 cijelog sutrašnjeg dana.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Prekinut ćemo s radom do sutra
22 u 09.00h ujutro.

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Sjednica završena u 19.02h.
2 Nastavak zakazan za petak,
3 14.09.2007. u 09.00h.
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

četvrtak, 13.09.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.